

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

Translated from English into Romanian by
Miruna Voican

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
parallel texts

Translated from English into Romanian
by **Miruna Voican**

ISBN 978-606-760-004-9

On this last day of March, *Contemporary Literature Press* is publishing a book of poems written by Sonja Besford in English—the language of Great Will, and also of the enigmatic James Joyce. This book takes place in Serbia, as a matter of fact. Each poem is a moment in history, and the whole book conveys the tragedy of an unflinching nation.

The translation into Romanian is also the début of a graduate student of the MA Programme

Publicăm la acest sfârșit de Mărțișor o carte de poezie scrisă de Sonja Besford în limba engleză — limba Marelui Will și a Enigmaticului James Joyce. Această carte, însă, ne vine din Belgrad, de fapt. Ea este o istorie vie a sârbilor. Fiecare poem este o scenă, iar peste toate întâmplările plutește tragedia unui popor dârz, mândru, și totuși ingenuncheat.

Volumul Sonjei Besford este debutul în traducerea de poezie al Mirunei Voican, studentă a

for the Translation of the Contemporary Literary Text, Miruna Voican. The vibrant, tragic poems of a writer who left Belgrade only to write about it from London could not have wished for a better mediator. Romanian readers know all too well what this book is all about. What they do not know from experience is the tragedy of the Serbs' recent history. What they do understand, no doubt, is the sadness that life takes more and more of them farther and farther away from the place they were born in. This poet born in March—if what her last poem in this book says is true—longs for her native land just as much as the Romanians who find themselves scattered all over this world dream about theirs.

Masteratului pentru Traducerea Textului Literar Contemporan. Poemele pline de viață, de curaj și de jale ale scriitoarei care a părăsit Belgradul pentru a continua să scrie despre el la Londra, nu-și puteau găsi un interpret mai bun. Spunem acest lucru pentru că amintirea verilor evocate de poetă seamănă în mare măsură cu amintirile cititorului român. Ceea ce-i desparte pe români de sârbi este istoria recentă. Ceea ce-i apropie este tristețea că viața îi duce tot mai departe de locul unde s-au născut. Dorul de țară al acestei poete născute în martie (dacă putem da crezare ultimului poem din volum) este și dorul de țară al românilor din ce în ce mai răspândiți pe drumurile lumii întregi.

Lidia Vianu

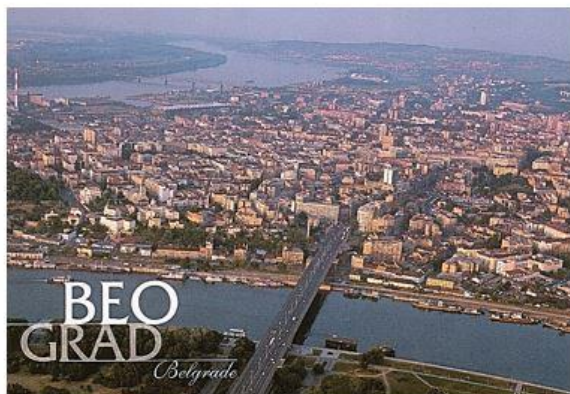
sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

Translated from English into Romanian by
Miruna Voican

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

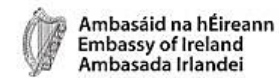

Contemporary Literature Press

Editura pentru studiul limbii engleze prin literatură

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
George Sandulescu

The online Publishing House of the University of Bucharest

ISBN 978-606-760-004-9

© The University of Bucharest

© Sonja Besford

© Miruna Voican

Cover, Illustrations and overall Layout: **Lidia Vianu**

Editor: Lidia Vianu

Sub-editing: Miruna Voican

Typing and Proofreading: Miruna Voican, Teodor Duțu

IT Expertise: Simona Sămulescu, Cristian Vîjea

Publicity: Violeta Baroană

Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing *Finnegans
Wake*

Contemporary Literature Press

Bucharest University

The only Online Literature Publishing House of the University of Bucharest

<http://editura.mttlc.ro/>
<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

**A Manual for the Advanced Study
of *Finnegans Wake* in 116 Volumes**

Totalling 30,000 pages
by **C. George Sandulescu and Lidia Vianu**

*What is the most important part of *Finnegans Wake*?*
Certamente, cuvintele create de Joyce lui-même.
We have made six volumes of them, out of 111. Learn them—utan till!

You can download our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, at <http://editura.mttlc.ro>

Director **Lidia Vianu** Executive Advisor **George Sandulescu**

Acknowledgments

memories of summers in brist near gradac and other poems was previously published by Ambit Books, London, 2006.

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

Translated from English into Romanian by

Miruna Voican

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford
memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts
1

Table of Contents

PART I

memories from summers in brist near gradac. amintirea verilor din brist de lângă gradac	p. 10
ancestors. strămoși	p. 13
gangsters. gangsteri	p. 15
businessman. om de afaceri	p. 18
lover: jlb. iubit: jlb	p. 22
one love. o iubire	p. 24
a widow. o văduvă	p. 26
cat's lament. lamentația pisicii	p. 29
the ghost and the beauty in lagos. fantoma și frumoasa din lagos	p. 32
remaining a mystery. rămânând un mister	p. 35
subjects in lagos. subiecți în lagos	p. 37
an old dancer. o bătrână dansatoare	p. 42
famous lover's decision. Îndrăgostitul cunoscut de toți decide	p. 44
erato and the future poet. erato și viitorul poet	p. 46
sunday love. iubire de duminică	p. 48

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

2

birthday. aniversare	p. 49
before you. înainte de tine	p. 51
deaf and dumb. surd și mut	p. 55
soul cleansing. curățarea sufletului	p. 56

PART II

copy of the kama-sutra speaking. copie a cuvântării kama-sutrei	p. 59
mysterious word speaking. cuvântarea misteriosului cuvânt	p. 60
the dining table speaking. cuvântarea mesei	p. 63
bedroom speaking. cuvântarea dormitorului	p. 65
coffin speaking. cuvântarea sicriului	p. 68
tarot cards speaking. cuvântarea cărților de tarot	p. 71
an old blanket speaking. cuvântarea unei pături vechi	p. 74

PART III

subjects in the cold winter of '93/'94 belgrade. subiecți în iarna geroasă din belgrad în '93/'94	p. 77
signs. semne	p. 81
saluting harold pinter. omagiu lui harold pinter	p. 84
getting power. dobândind putere	p. 87
an old nazi. un nazist bătrân	p. 88

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

3

diplomat. diplomat

p. 91

former warrior. fost luptător

p. 92

PART IV

eucalyptus. eucalipt

p. 95

camphire. flori de henna

p. 98

weeping willow – salix babylonica. salcie plângătoare – salix babylonica

p. 101

camellia, oki-no-nami. camelia, oki-no-nami

p. 104

willow. salcie

p. 107

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

4

always to john

and for our children, class VIII from the primary school
oslobodioci beograda, in belgrade, wishing them farewell, god
speed and many good summers

lui john, întotdeauna

și copiilor nostri din clasa a VIII^a de la școala primară
oslobodioci beograda, de la care îmi iau rămas bun și le doresc
noroc și să aibă parte de multe veri frumoase

*ana bogut
mina vještica
rastko vujašković
boško gatar
nemanja gradov
stevan djordjević
ana djordjević
dušan janković
jovana milovanović
marko mitranić
milica modrić
nikola pačić
tatjana petrović*

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

5

milan rodić

vukašin simić

aleksandar stanojić

tamara habaš

jovana crepulja

vanja čokorilo

fahreta džaferi

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

6

sećanja na leta u bristu blizu gradca

*daní su bílí dugački, mekani I tromí
razvučení u spore somotske sumrake
kao pohotne, mirišljave bundnice
íspružene na brokadním jastucíma dívana
nogu ízduženih ka obećanju prema
ne tako spokojnoj noći dok su se svešteníci
molíli za verníje verníke sa veštinama
vodoíntalaterstva ílí popravkom krovova,
za pastíre u povratku I ribare u odlasku,
žmírkajúcí da ugledaju u crno obučene udovíce
kako se svlače u maslínjaku I trče nage
u níkada-trulo more da zaplívaju kao sírene
u potrazi za još jedním ljubánvím smrtníkom,
tada bí í slepa marija skrivena olíjanderíma
na balkonú okenutom moru, zapevala verdíja,
prestali bísmo da peremo zube čekajúcí njeno
vísoko e, držecí ga, držecí, sve dok se noć ne zavese*

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

7

*ne bi podigle nad svetom meseca I blistavih zvezda
da pozdrave našu mladost I tanan zahvat mudrosti*

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

8

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

9

PART I

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

10

memories of summers in brist near gradac

daylights were long, soft and lazy
stretching into slow velvety dusks
like voluptuous perfumed harlots
sprawled on brocaded cushion divans
extending their limbs towards
the promise of a not so serene night while
priests were praying for truer believers
with skills to mend roofs and plumbing,
for shepherds returning and fishermen
setting out, squinting to see black-clad widows
disrobe behind the olive trees and run naked
into an undecaying sea and swim like
mermaids looking for another mortal love,
when blind maria hidden by oleanders
sang verdi on her balcony facing the sea
we stopped brushing our teeth to wait for her
high e holding holding it until the night-curtains

amintirea verilor din brist de lângă gradac

zilele erau lungi, blânde și leneșe
prelungindu-se în amurguri domoale și catifelate
ca târfele voluptoase și parfumate
tolănite pe divane cu perne din brocart
întinzându-și membrele spre
promisiunea unei nopți nu chiar senine în timp ce
preoții se rugau pentru credincioși mai devotați
pricepuți să repare acoperișurile și țevăria,
pentru pastori care se întorc și pentru pescarii
care pleacă pe mare, privind pe furiș văduve în doliu
dezbrăcându-se în spatele măslinilor și alergând goale
într-o mare nemuritoare și înotând ca
sirenele care-și caută un alt iubit muritor,
când maria cea oarba ascunsă de oleandri
cânta verdi pe balconul ei cu fața înspre mare
ne spălam pe dinți și ne-am oprit ca să o așteptăm
tot amânând momentul până când cortina nopții

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

11

rose into the world of moon and starlight
to greet our youth and slender hold on wisdom

a dezvăluit ținutul lunii și al stelelor
ca să ne întâmpine tinerețea și delicata brumă de înțelepciune

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

12

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

13

ancestors

my silence salutes heavy secrets of the dead
who withdrew from the visible world
to roam over the fine mountains and frighten
eagles and hawks into reshaping the clouds;

i sometimes wonder if, while tip-toeing
in a fog of foreign rules, I lost sight of my
ancestors' humorous games in
outwitting the quicksand of human mediocrity
which whistles to a tune named survival;

i often stroll around the roundabout of doubts
carving my affections in unforgettable words
like a master-butcher who reassembles
the parts and tastes of only good loves and i say,
tonight there will be another solitary party
for my ancestors accustomed to forgiving me

strămoși

tăcerea mea întâmpină secretele întunecate ale morților
care s-au retras din lumea celor văzute
să hoinărească prin munții falnici și să sperie
vulturii și șoimii ca să schimbe norii;

câteodată mă întreb dacă, în timp ce mă furișez
printr-o ceață de reguli străine, pierd din vedere
jocurile haioase ale strămoșilor ce păcăleau
prin înțelepiciune nisipurile mișcătoare ale mediocrității umane
care vibrează pe o melodie numită supraviețuire;

adesea hoinăresc prin vârtejul îndoileii
sculptându-mi sentimentele în cuvinte de neuitat
ca un maestru măcelar care pune laolaltă
numai fâșii și arome de povești fericite de iubire și eu spun,
diseară se dă o altă petrecere doar
pentru strămoșii mei obișnuiți să mă ierte

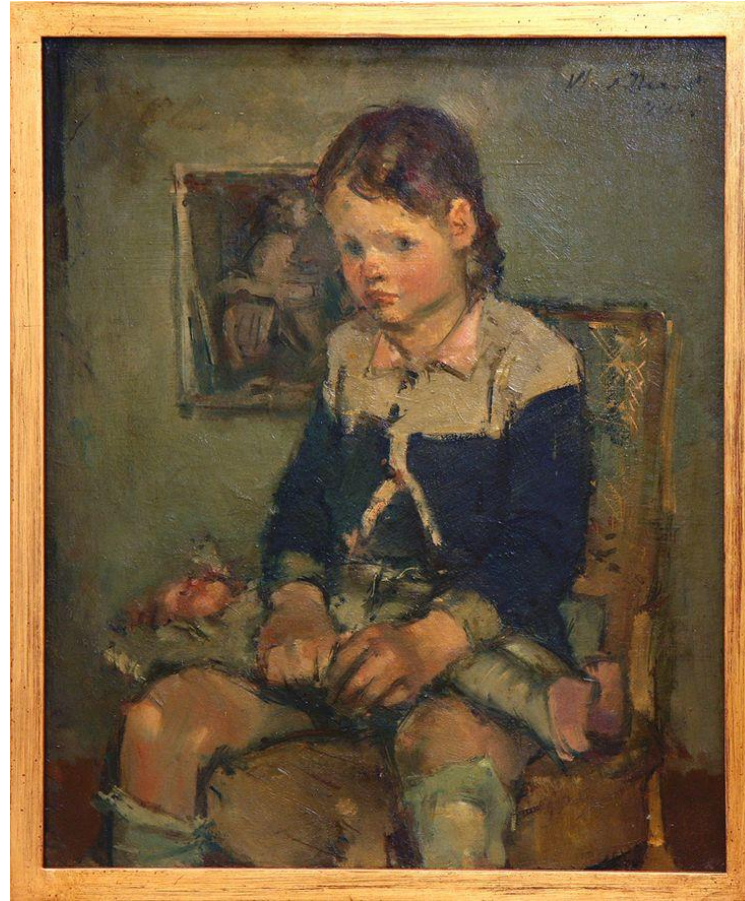
sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

14

Vladimir Becić (1886–1954): Girl with a Doll, 1947

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

15

gangster

he knows how to cut with a single slice
any larynx and both carotids,
how to break a tibia and fibula
or shatter a patella,
how to shoot straight through a heart,
or splatter an abdomen,
he knows how to administer morphine
against pain or for death;
so handsome, cool, remote in everything,
this damned-from-birth venom-anointed son
still shows vestigial mercy and grace
when he scatters credible promises
as subtle and layered as sahara storms
to dazzle his many women's eyes
melting their decency down
into his unblushing seduction and
thus blinded and spell-bound they dance

gangster

el știe cum să taie dintr-o singură mișcare
orice laringe și ambele carotide,
cum să rupă o tibie și o fibulă
sau să zdrobească o rotulă,
cum să nimerească cu precizie în inimă,
sau să despice un abdomen,
el știe cum să administreze morfină
pentru durere sau moarte;
atât de chipeș, stâpân pe sine, detașat de toate,
acest fiu blestemat-din-naștere uns-cu-venin
își arată încă mila și bunăvoința arhaice
când răspândește promisiuni credibile
la fel de subtile și cu multe substraturi ca furtunile din sahara
ca să fascineze privirile multelor sale femei
topindu-le decența cu
seducția lui fățișă și
astfel orbite și vrăjite ele dansează

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

16

a triumphant waltz, leaping, whirling,
gliding just like mayflies above
the calm waters of the hungarian danube
while his starched heart watches
captivated by the beauty of each female,
each leap and whirl and glide
for they map his life-long quest
to find the womb of his own beginning
before her unchaste running scent
completely disappears
together with the memory of his tongue
wrapped in the taste of her sugar
from the milk he suckled only once

un vals triumfător, sărind, învârtindu-se,
lunecând întocmai ca musculițele efemere deasupra
apelor liniștite ale dunării maghiare
în timp ce inima lui împietrită urmărește totul
absorbită de frumusețea fiecărei femei,
fiecărei sărituri și rotiri și lunecări
pentru că ele trasează harta călătoriei lui de-o viață
în căutarea bezna propriului său început
înainte ca mirosul ei stăruitor și indecent
să dispară cu totul
laolaltă cu amintirea limbii lui
înmuiată în gustul dulceții ei
din laptele pe care l-a supt numai o dată

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

17

Vlaho Bukovac (1855—1922)

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

18

businessman

i drove slowly into destiny's spaghetti junction
(the arbiter/road-planner sat on the bonnet);
you're already mourned for, he wrote on the glass,
by hypocritical layers of ancestors, i answered
immediately,
sarcastic, indifferent, cleverly business-like;
i overtook other participants, plucking their eyelashes
easily;

i knitted efficient fringed traps, tamed my enemies with
bribes,
entertained and married an expensive slut with a title;
my compassion was trim, my generosity diminutive;
i rarely thought, I never regretted, I never cried;
(the arbiter/road-planner sometimes applauded);
then suddenly there she was: I stopped, she entered —
isabella: who laughed with elysian lips and illegible teeth;

om de afaceri

circulam încet la încrengătura de drumuri a destinului
(judecătorul/proiectantul drumurilor stătea pe capotă);
ești deja jelit, a scris el pe sticlă,
de generații de strămoși fățarnici, am răspuns pe loc,
sarcastic, indiferent, cu diplomația omului de afaceri;
i-am întrecut pe ceilalți participanți, smulgându-le genele cu
ușurință;

am împletit capcane eficiente cu franjuri, mi-am domesticit
dușmanii mituindu-i,
am întreținut și m-am căsătorit cu o curvă scumpă cu statut;
compasiunea mea era elegantă, generozitatea o miniatură;
rareori am stat pe gânduri, niciodată n-am regretat, niciodată
n-am plâns;
(judecătorul/proiectantul drumurilor aplauda câteodată);
și-apoi deodată uite-o: m-am oprit, ea a intrat —

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

19

later, she bit: she liked unbuttoning wet skin, finding new
hedonistic
points, draining the gluey overspill;
unexpectedly with her i thought frequently, regretted
much,
cried often, embraced humanity, forgot eyelashes, traps,
bribes,
sarcasm, indifference, business; i forgot my embedded tart;

(the arbiter/road-planner smiled, surprisingly touched);
i drove fast in a live wire with my beautiful isabella
not seeing the arbiter's/road planner's scissors or hammer:

the brittle result of a late love on crutches — she left
suddenly;
isabella vanished to belong nowhere and to no one;
i never was her real love although she was my only love;

isabella: cu un râs radiind de fericire și dinți abia întrezăriți;
mai târziu, a mușcat momeala: îi plăcea să exploreze pielea
umedă, găsind noi zone
erogene, absorbind excesul cleios;
subit, cu ea am căzut adesea pe gânduri, am regretat mult,
am plâns adesea, am acceptat umanitatea, am uitat genele,
capcanele, mita,
sarcasmul, indiferența, afacerile; am uitat de dama de neuitat;

(judecătorul/ proiectantul drumurilor a zâmbit înduioșat pe
neșteptate);
am trecut cu mașina peste un fir electric împreună cu
frumoasa mea isabella
fără să văd foarfeca sau ciocanul judecătorului/ proiectantului
drumurilor:

sfârșitul casant al unei iubiri târzii în cârje — ea plecat brusc;
isabella s-a topit în eter și va fi a nimănui
n-am fost niciodată marea ei iubire deși ea a fost singura mea
iubire;

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

20

i still drive in the spaghetti junction, in the isolated wire;
i participate, tie thoughts, celebrate, but greet nothing;
(the resigned arbiter/road-planner sleeps under the
bonnet);
all around me there's a smell of snow wherever you are
isabella

încă mai conduc peste liniile ferate, peste fire electrice;
mă implic, fac analogii, sărbătoresc, dar nu mă bucur de nimic;
(resemnatul judecător/ proiectant al drumurilor aștește sub
pălărie);
sint peste tot miros de zăpadă oriunde unde ești isabella

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

21

Vlaho Bukovac (1855-1922): In May

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

22

lover: jb

iubit: jb

she is hungry and thirsty for him
because she knows that he will
offer her condensed loving
when he starts climbing
through the mist of her scents

ei îi e foame și sete de el
pentru că știe că el o să-i
ofere iubire condensată
când începe să se insinueze
prin ceața parfumului ei

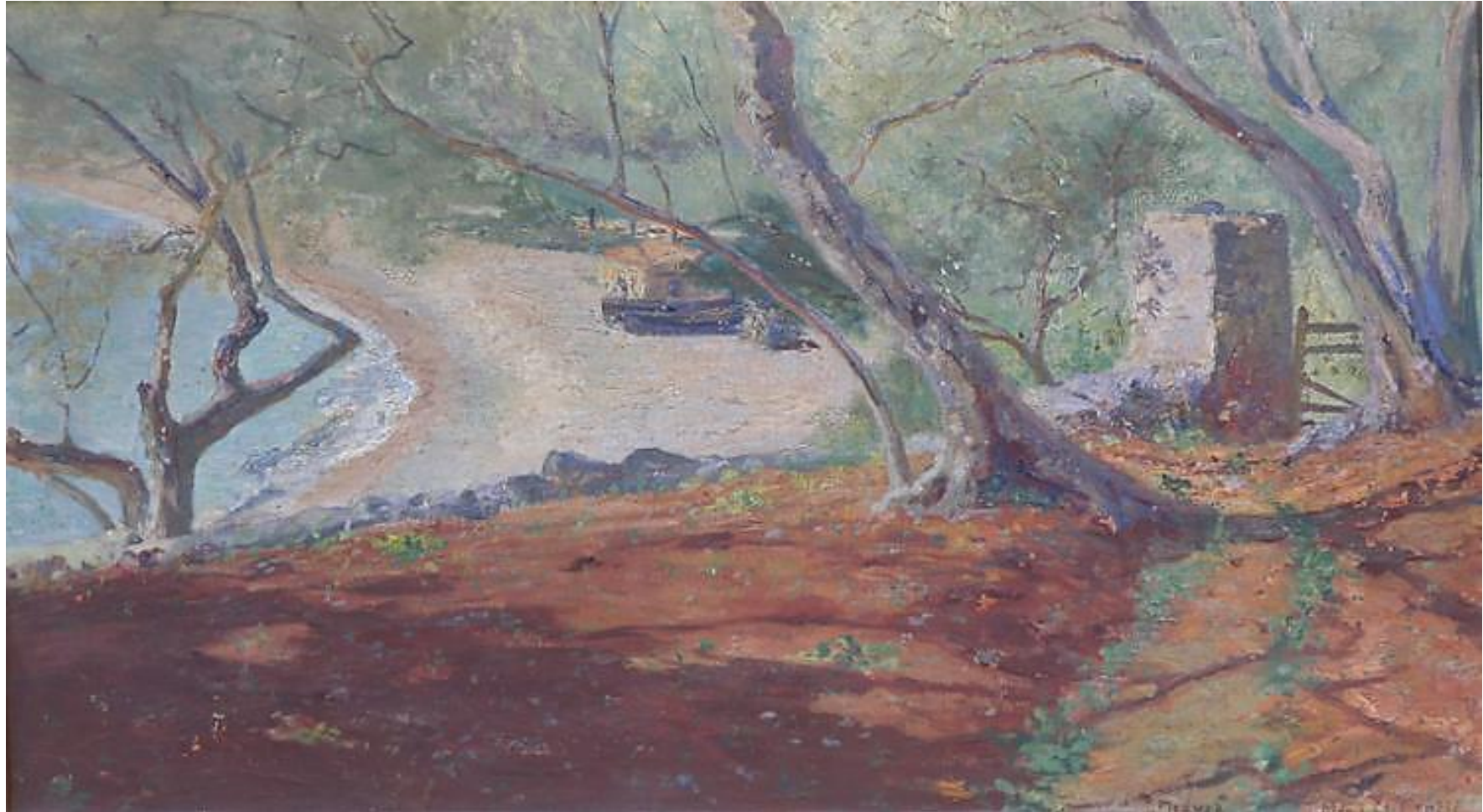
sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

23

Menci Klement Crnčić (1865–1930)

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

24

one love

by the time i noticed
that you'd sealed my heart
with life-lasting lacquer
the whole world had run
out of vanish-remover

o iubire

până să observ
că mi-ai sigilat inima
cu un lac care durează pe viață
lumea întreagă a rămas
fără dizolvant

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

25

Vladimir Becić (1886–1954)

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

26

a widow

the prosperous weeds and nettles in her garden
mirrored in the polished copper dishes with their silver linings
salute her like warriors who seem to know why they are,
surely,
to drink the salty liquid of her recent tears and from the
beginning,
although in vain, prayed that she would be good at sadness,
this mistress to unpredictable whirlwinds and solitary dreams
as soft as moss, who came to foreign land unprepared
to love only one man, one very ordinary man, who sipped
tea and ate cucumber sandwiches at four every afternoon,
played cricket every summer sunday morning on the village
green,
enjoyed her sunday roasts and later her body with the same
methodical passion he used when deadheading his roses
saw that all her friends marshalled their bewilderment at their
love

o văduvă

buruienile înflorite și urzicile din grădina ei
oglindite în vesela rafinată din aramă cu contururile ei argintii
o salută ca luptătorii care par să știe de ce sunt, fără îndoială,
ca să bea lichidul sărat al lacrimilor ei abia vărsate și de la
început,
deși în zadar, s-au rugat ca ea să se priceapă la tristețe,
această domniță a vijeliilor imprevizibile și a viselor solitare
catifelată ca mușchiul, care a venit nepregătită pe un tărâm
necunoscut
ca să iubească un singur bărbat, un bărbat foarte simplu, care
sorbea
ceai și mânca sandvișuri cu castraveți în fiecare după-amiază la
patru
juca cricket în fiecare vară duminică dimineață pe izlazul satului,
se bucura de fripturile ei de duminică și mai târziu de trupul ei
cu aceeași
pasiune bine-studiată cu care culegea bobocii ofiliți ai
trandafirilor

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

27

always asking the wrong questions and receiving no reply –
they grew old too quickly, she and her ordinary love,
learning that most human hearts have many hidden faces
and many sweet tongues spit out poisonous saliva designed
to infect one's gladness when greeting each new dawn,
as they used to, she and her very ordinary love;
she stares at the polite clouds slow waltzing above her life,
fifty years of inner stillness now become screams, noise and
tremors,
there is no peace, there is no peace at all since he has gone,
all good is gone, all peace is gone, fled forever from her being,
exiled with her very ordinary love and she's alone
utterly alone, shivering inside, waiting

a văzut că toți prietenii ei le întâmpinau iubirea cu uimire

punând într-una întrebări greșite fără să primească vreun
răspuns –
au îmbătrânit prea repede, ea și iubirea ei banală,
au învățat că cele mai multe suflete au multe fațete ascunse
și multe glasuri dulci scuipă salivă otrăvitoare făcută să
amărască bucuria la ivirea fiecarui nou răsărit,
așa cum făceau ei, ea și iubitul ei foarte banal;
ea privește cu uimire norii politicoși care valsează lent deasupra
vieții ei,
cincizeci de ani de încremenire interioară transformată acum în
țipete, zgomot și trepidații,
liniște nu mai are, pic de liniște nu mai are de când el a plecat,
tot binele a dispărut, toată liniștea a dispărut, pe veci șterse din
ființa ei,
odată cu iubitul ei banal și ea e singură,
singură cuc, tremurând în sinea ei, așteptând

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

28

Menci Clement Crnčić: Little girl, 1890

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

29

cat's lament

for Svetolik Nikačević

at my very old master's glamorous funeral
there were many majestic ladies in black hats
some with veils, most in fur coats and pearls,
standing still, gloved hands, bodies shriveled,
curled like a resurrection plant waiting for a new
rainy season to uncoil its branches and live
bravely once again;
tranquillised by sadness, valium or dementia
each recalled, i guessed, a love episode
with my mischievous old friend who loved
difficult books, non-adhesive women and me;
so i too remembered witnessing his journeys
through troubled books and tranquil women
who halted his fickle heart for just a while
and sparkled around like jelly-fish in moonlight
dancing a quadrille while others waited;
coiled on his lap, safe, i received his tenderness

tânguirea pisicii

pentru Svetolik Nikačević

la înmormântarea opulentă a stăpânului meu foarte bătrân
au venit multe doamne impunătoare cu pălării negre
unele cu văluri, mai toate purtând haine de blană și perle,
nemișcate, cu mâinile înmănușate, corpuri ofilite
aplecate ca florile de caprifoi aștepând un nou
anotimp ploios ca să-și desfacă ramurile și să răzbească curajos încă
o dată;
sedate de tristețe, valium sau demență
fiecare își amintea, presupuneam, o scenă de dragoste
cu prietenul meu vechi și malefic care adora
cărțile serioase, femeile care nu se agățau și pe mine;
așa că mi-am amintit și eu că am fost martoră la călătoriile lui
prin cărți încâlcite și femei senine
care-i zguduiau inima nestatornică preț de numai o clipă
care scăpărau ca meduzele în lumina lunii
dansând un cadril în timp ce altele așteptau;
încolăcită în poala lui, protejată, i-am acceptat tandrețea

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

30

with elegant pride and feline detachment
like a local deity accepting sacramental gifts
although he new that i was always entirely his
and i knew that he was almost always entirely mine;

later when the procession of females departs
i too shall let my grief travel up and up until
it reaches the celestial catacombs and my master's
listening ears and awaiting presence,
for i am old too and in need of his immortality

cu mândrie elegantă și detașare de felină
ca o zeităte locală primind ofrande sacrificiale
deși știa că eram pe veci și cu totul a lui
și știam că el era aproape cu totul al meu;

mai târziu când procesiunea de femei pleacă
și eu o să-mi las durerea să se înalțe tot mai sus până când
o să ajungă la catacombele celeste și până la urechile
stăpânului meu care mă așteaptă
fiindcă și eu sunt prea bătrână și am nevoie de nemurirea lui

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

31

Slava Raškaj (1877–1906): Woman

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

32

the ghost and the beauty in lagos

as she stepped to cross the road,
a bowl of plantains and yams on her head,
then quickly back at the sound of a car
her fine neck tilting to contain
the sudden reversal of momentum,
it was the fulani grace in her
which humbled me immediately
and i leapt to blend with her odours
i remembered well from long ago
when i was loved and visible to all alive
under far away northern skies and stars
in a place of cool, fox-trot shadows
over the moist just cut grass, all smells
imprisoned by my memory, now returning
mocking my invisibility and impotence;
how i long to make her mine first

fantoma și frumoasa din lagos

când dădea să traverseze strada,
cu un coș de banane și igrane pe cap,
apoi făcând repede un pas în spate la auzul unei mașini
gâtul ei delicat plecându-se cuprins
de anularea bruscă a impulsului,
farmecul ei de hotentotă a fost
cel care m-a supus pe loc
și m-am repezit să mă contopesc cu parfumul ei
îmi aminteam clar cu mult timp în urmă
când eram iubită și vizibilă pentru toți cei vii
departe sub ceruri nordice înstelate
într-un loc al umbrelor reci, care dansează fox-trot
deasupra ierbii jilave, abia tăiate, toate mirosurile
zăvorâte definitiv în mintea mea, acum întorcându-se
batjocorându-mi invizibilitatea și neputința;
cum tânjesc să mi se dăruiască mie prima dată

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

33

to cherish her awakening eroticism

to curtsy to her and my yearning,

but alas i know

this ghostly torture shall last many life-times

until some uncapricious god hears my lament

să-i îngrijesc erotismul fraged

să mă-nchin ei și dorului meu,

dar vai eu știu

că această tortură fantomatică o să dureze multe vieți

până când vreun zeu necapricios îmi va auzi bocetul

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

34

Slava Raškaj (1877–1906): Hunter

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

35

remaining a mystery

your kindness and sweet words glide
over icons, cantos, books, theories,
cheeks, breasts, hymens and thighs;
you are in charge when loving with
your fingers' skin, thinned from caressing
and circling lower and low to crush all
your mistresses' loneliness and despair
but always skillfully hiding yours
somewhere in the basement or in the attic
of your being, no one knows;
you cry when someone real knocks
still not unlocking the inner doors
having forgotten where you've
hidden the keys,
or lent them long ago
to your dead unforgettable mother

rămânând un mister

bunătatea și vorbele tale dezmierdătoare lunecă
peste imagini, cânturi, cărți, teorii,
obraji, sâni, himene și coapse;
tu deții controlul când iubești cu
pielea degetelor, subțiată de la mângâierea
care încercuiește cu rotiri tot mai mici ca să distrugă
singurătatea și disperarea amantei tale
dar pe ale tale ascunzându-le întotdeauna cu dibăcie
undeva prin pivnița sau prin mansarda
ființei tale, pe unde – nimeni nu știe;
plângi când cineva real bate
fără sa descuie totuși ușile interioare
fiindcă a uitat unde ai
ascuns cheile,
sau le-ai împrumutat demult
mamei tale moarte imposibil de uitat

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

36

Vilko Gecan (1894–1973)

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

37

subjects in lagos

walking along mile end road and under the green bridge
suddenly i remembered the good year of 1973 in lagos
staying at the guest house in the middle of the hausa
goat market smelling of animals, yams fried in palm oil
and cassava stew with its heat hazing away in the distance
towards the bridge which stopped in mid-air like a timeless
warrior hovering above a ravine, daring doomed lovers;
we ate giant prawns with garlic and chilli in the lebanese
restaurant in apapa, drank cool chablis from chilled glasses
discussed kant's separate self, gods' and our own
immortality
and how little we knew about love and loving and yet so
much;
we were amused by the stranded ships pregnant with their
waiting-to-burst swelling cargo:
tons of cement which set
speedily in the tropical humidity – an expensive oversight
by customs officers, an act of vengeance, of a ingenious
insurance swindle, no one knew;

subiecți în lagos

plimbându-mă pe mile end, sub podul green
dintr-o dată mi-am amintit bunul an 1973 în lagos
stând la pensiunea din mijlocul pieței de capre
hausa mirosind a animale, igrname prajite în ulei de palmier
și a tocană de manioc a cărei căldură aburea până departe
spre podul suspendat în văzduh ca un războinic
atemporal ce plutește desupra unei râpe, sfidând amanții
sortiți pieirii;
am mâncat creveți imenși cu usturoi și chilli la restaurantul
libanez din apapa, am băut chablis răcoritor din pahare răcite
am discutat despre dualismul kantian al sinelui nostru, despre
perenitatea zeilor și a noastră
și despre cât de puțin știm despre iubire și a iubi și totuși cât
de mult;
ne amuzam pe seama vapoarelor eșuate pe cale să-și reverse
sarcina încărcăturii lor:
tone de ciment care se întărea
instantaneu la umiditatea tropicală – controlul discret
al ofițerilor vamali, un act de răzbunare al unui ingenios

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

38

we swam in the pool of the federal palace hotel, sipped
pints of beer with mr. negro's unforgettable steak
sandwiches;
we listened to the tales of war, hate, unforgiveness and love,
we watched fulani women move as if on a parisian cat-walk,
admired the yorubas' tall stories and the ibos' masked plays;

we danced, loved and got used to handing out 'dash',
laughing
that, at least on that point, it was no different from america;
we met an academic from boston whose mistress sent him
weekly parcels of pornographic books so we too read
'the happy hooker' by xaviera hollander, madame with a
huge
heart, or so she said, and other more and much less chaste
gems
by humorous pseudonyms whose unfunny perversions and
savage ideas sometimes made us shiver in the heat of the
lagos

escroc de asigurări pe care nimeni nu-l cunoștea;
am înotat în piscina de la hotelul palatului federal, am savurat
halbe de bere cu sandvișurile cu carne de neuitat ale
domnului negro;
am ascultat povești despre război, ură, lipsa de iertare și
iubire,
am privit femeile hotentote mișcându-se ca pe un podium
parizian,
am admirat basmele indigenilor yoruba și reprezentațiile
mascate ale nativilor ibos;
am dansat, am iubit și ne-am obișnuit să dăm "cuiul" din
mână în mână, râzând
măcar în chestiunea asta era la fel ca în america;
am cunoscut un universitar din boston a cărui iubită îi
trimitea
săptămanal colete cu cărți pornografice și așa am citit și noi
„târfa fericită” de xaviera hollander, o doamnă cu o inimă
uriașă, după spusele ei, și alte nestemate mai mult sau mult
mai puțin veritabile
cu pseudonime nostime ale căror deloc amuzante
perversități și idei sălbatice câteodată ne făceau să tremurăm
în ciuda căldurii verii

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

39

summer; bewildered, i listened to an adulterous wife, too
blonde
and too too english who nevertheless cut her veins twice
and swallowed mogadon thrice in the hope of keeping her
pretty
nigerian lover who'd read economics in england and
declared
unconditional hatred for all whites;
there was bob, an English psychologist with a beautiful
ghanaian
lover, who claimed that in england he had learned about the
head
but had to come to africa to learn about the heart;
i witness the first secretary of the american embassy, a cold-
hearted bitch, push a blind beggar down a flight of stairs for
begging at her door, and the russian ambassador offering me
the freedom of their library and cinema while the
yugoslavian
equivalent pretended i didn't exist;
we travelled to dahomey and swam in ocean waves as big as
fishermen's' huts and were drummed out of a village
celebrating

din lagos ; uluită, am ascultat o soție adulteră, prea blondă
și mult prea englezoaică și care totuși și-a tăiat venele de două
ori
și a luat diazepam de trei ori, sperând să-și păstreze
atrăgătorul
amant nigerian care studiasse economie în anglia și declarase
că îi urăște profund pe albi;

mai era si bob, un psiholog englez care avea o amantă
frumoasă
din ghana și care pretindea că în anglia învățase despre cap
dar a trebuit să vină în africa să învețe despre inimă;
observ cum prim secretarul ambasadei americane, o afurisită
cu inima de gheață împinge pe scări un cerșetor orb
fiindcă cere de pomană la ușa ei, iar ambasadorul rus mi-a
oferit
acces liber la biblioteca și cinema-ul propriu vreme ce
omologul
iugoslav se comporta de parcă n-aș fi existat;
am călătorit spre dahomei și am înotat în valurile oceanului
înalte
cât colibele pescarilor și am fost alungați dintr-un sat care

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

40

an ancient deity who tolerated no white intruders and, we
were
told, ate them a few decades before;
we were stopped by armed bandits on the dark road to
ibadan,
but in that good year of 1973 we were as tranquil as angels
in paradise and half a life-time away from multiple inner
fears
waiting to be born

sărbătorea
o zeitate antică ce nu tolera străinii albi și, ni s-a spus,
îi mânca cu câteva decenii înainte;
am fost opriți de bandiți înarmați pe ruta tenebroasă către
ibadan,
dar în acel bun an 1973 eram senini ca îngerii
în paradis și la jumătate de viață depărtare de feluritele frici
interioare
care aveau să se arate

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

41

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

42

an old dancer

an imaginary clock is making her move
in the measured step of a dancer who
jumps high with the muscles of a teenager
apple-breasts and virgin heart,
lungs pink, shaded only by secondary smoking –
there is nothing to stop her remembering
being young again, today on the platform
of sloane street underground station
in front of a safe, uninterested audience:
one future mother with a diamond in her navel,
one pickpocket in pin-striped suit,
one romanian accordion player
all in haste to depart somewhere
all determined not to see or be seen
and so she dances and dances
until the incoming train applauds

o bătrână dansatoare

un ceas imaginar o face să se miște
în pasul măsurat al unei dansatoare care
sare sus de tot, cu mușchii ca ai unei adolescente
sâni ca merele și inimă neprihănită,
plămâni roz, umbriți numai de fumat ocazional –
nimic nu o poate opri să-și amintească
cum era să fie tânără din nou, astăzi pe peronul
stației de metrou de pe strada sloane,
în fața unui public impenetrabil, dezinteresat :
o viitoare mamă cu un diamant în buric,
un hoț de buzunare în costum cu dungi,
un acordeonist român
toți grăbiți să plece undeva
toți hotărâți să nu vadă și să nu fie văzuți
iar ea dansează și dansează
până când trenul care sosește aplaudă

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

43

Vilko Gecan (1894-1973)

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

44

famous lover's decision

he observes the night's struggling mortality
and the easy stirring of flies on the chandelier;
he gathers the hair-pins from the scented pillow
having forgotten who sleeps under the duvet;
another single journey across young skin
and puzzled senses: a disclaimer he invokes
ever since a green-eyed unreticent woman
somersaulted into his reality then departed
without farewell to dream herself into all his
nights and replace all the female faces he shall
ever caress but never love again

îndrăgostitul cunoscut de toți decide

el observă agonia zbuciumată a nopții
și ușorul neastâmpăr al muștelor pe candelabru;
adună acele de păr de pe perna parfumată
uitând cine doarme sub cuvertură;
încă o expediție solitară într-un trup tânăr
printre simțurile confuze: o contestare la care recurge
mereu de când o femeie cu ochii verzi fără rezerve
a dat buzna în realitatea lui apoi a dispărut
fără să-și ia rămas bun și s-a strecurat în toate
visele lui înlocuind toate chipurile de femei pe care el le va
mângâia vreodată dar nu le va mai iubi în veci

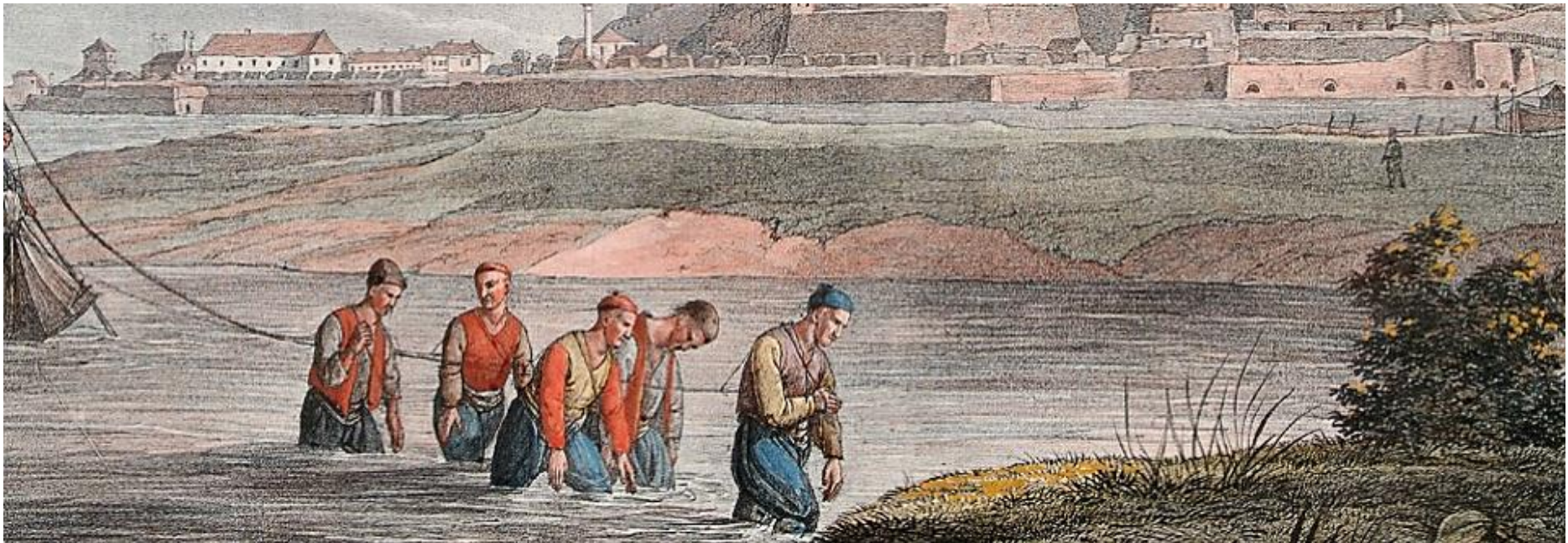
sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

45

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

46

erato and the future poet

he fell asleep at once; in his dream
i showed him many freedoms: from parents,
neighbours, critics and drugs, then
conceptions of estrangement and pain,
malicious confusion of irresolute words,
sacrificial loneliness and despair;
i chained him to young and dry virgins
to curly women of lightning and fire
to hooks of the first significant verses
always female always fragrantly dangerous;
i whispered into his dreaming ear:
wake-up, now you belong entirely to me,
i am sharp-tongued and unpredictable
always conditionally gentle and forgiving

erato și viitorul poet

el adormi pe loc; în visul lui
i-am arătat multe eliberari: de părinți,
vecini, critici și droguri, apoi
de ideile de înstrăinare și durere,
de confuzia mușcătoare a cuvintelor șovăitoare,
de singurătatea sacrificială și deznădejde;
l-am înlănțuit cu tinere și virgine frigide
cu femei cârlionțate pline de pasiune și văpaie
cu cârligele primelor versuri pline de înțeles
întotdeauna feminine întotdeauna ostentativ periculoase;
i-am șoptit în urechea visătoare:
trezește-te, acum ești cu totul al meu,
sunt rea de gură și imprevizibilă
tot timpul blândă și iertătoare numai pe jumătate

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

47

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

48

sunday love

in the darkness of one plain sunday
with melted chocolate on my stomach
he drew a diagram:
the crossroads of 22 paths singing –
he didn't know who i am,
four worlds or a pentagram in the third eye;
we ate mango in the bath and something else
we drank cognac in bed and something else
he smelled of oleander and mimosas in february
he embraced me divinely but he never asked
why and where i shall go or if and when i shall return –
i closed the door quietly thinking of the infinite knot

iubire de duminică

în întunericul unei duminici banale
cu ciocolată topită pe stomacul meu
el a desenat o diagramă:
răpântia a 22 de cărări cântând –
el nu știa cine sunt,
patru lumi pe o pentagramă în cel de-al treilea ochi;
am mâncat mango în baie și încă ceva
am băut coniac în pat și încă ceva
mirosea a oleandru și mimoze în februarie
m-a îmbrățișat divin dar niciodată n-a întrebat
de ce și unde voi merge sau dacă și când mă voi întoarce –
am închis ușa ușor gândindu-mă la nodul infinit

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

49

birthday

fur on smooth skin. cared for. very.
only under a magnifying glass glimmer scars.
lover is from india. young. industrious.
gentle. decisive. now sleeps. dreams.
last night he read her the mahabharata. badly.
after, he grew silent. wise. brilliant.
champagne was cool. cool.

aniversare

blană pe pielea fină. îngrijită. foarte.
numai sub o lupă licăre cicatrici.
iubitul e din india. tânăr. harnic.
tandru. hotărât. acum doarme. visează.
aseară i-a citit mahabharata. prost.
după, a tăcut. înțelept. genial.
șampania a fost rece. rece.

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

50

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

51

before you

in all the time before you
there was so little to recognize
in my reality among realities
or in the near moon and far stars
ascending and descending
mocking a coquettish destiny
i have never been able to ignore:
travel, don't stop travelling
even if it is under a feather duvet,
keep travelling!
in all the time before you
life was a muddle of dimmed light
with stumbling human shadows
and walk-on comedians who cloyed
through my perplexities and questions
then promptly regurgitated my essence
with the nonchalance of hunters

înainte de tine

în tot acel timp înainte de tine
nu era mai nimic care să se distingă
în realitatea mea între alte realități
sau între apropiata luna și stelele îndepărtate
ridicându-se și coborând
ironizând un destin nestatornic
pe n-am fost niciodată în stare să-l ignor:
călătorește, nu te opri din călătorit
chiar dacă o faci sub o plapumă cu fulgi
continuă să călătorești!
în tot acel timp înainte de tine
viața era o confuzie de lumină difuză
cu umbre umane care orbecăiau
și comedianți figuranți care se îmbuibau
cu nedumeririle și întrebările mele
apoi îmi regurgitau esența imediat
cu nonșalanța vânătorilor

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

52

who shoot a mother-wolf
because in the savage winters
in that forsaken land of mine
she might be hungry enough to raid a village,
for a lamb, or even, they say, a human baby;
just before you
during one moonful midnight
my sadness eclipsed even the celestial
indifferences, perhaps because belgrade
slept snoring, as if ready, as if hovering,
glowing above the exit to its own purgatory,
disinherited from its spiteful history,
its evil relics and there was peace
oh, such blessed by gods peace
with the scent of linden trees
lilac and love at the first entrance —
suddenly, i remember well,
exquisite as that luminous darkness,
a large bird winged above my head,
shshshshshshsh,
her down-draught breezed through my hair,
her beak almost touched my scalp,

care împușcă lupoaica-mamă
pentru că în iernile sălbatice
în acel părăsit țărâm al meu
ea ar putea fi destul de înfometată încât să atace un sat,
pentru un miel, sau poate chiar un copilaș, spun ei
chiar înainte de tine
într-o noapte cu lună plină
tristețea mea a eclipsat chiar nepăsarea
cerului, poate pentru că belgradul
dormea sforăind, ca și când era pregătit, ca și când plutea,
licărind deasupra ieșirii din propriul purgatoriu,
dezmoștenit de istoria lui răzbunătoare,
de relicvele lui malefice și astfel s-a făcut liniște
o, o liniște atât de binecuvântată de zei
cu mireasma pomilor de tei
liliac și iubire la prima intrare —
dintr-odată, îmi amintesc clar,
splendidă ca acea întunecime luminoasă,
o pasăre mare a zburat deasupra mea,
zvârrrrrrr,
briza picajului ei mi-a trecut prin păr,
ciocul ei aproape că mi-a atins scalpul,

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

53

her shit landed on my forehead
and i knew then
soon you shall find me

găinașul ei a aterizat pe frunte
și atunci am știut
curând mă vei găsi

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

54

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

55

deaf and dumb

he is a lone child in the hills above florence
a patron to maggots, spiders and ants
every year conducting southern winds to greet
returning ducks, storks and painted ladies,
later to play hide and seek with vines and olive trees
and in defending threatened cherries and tomatoes
he feels the tremor of ringing pearls and thunders
always on the inner side of an impatient silence
as if waiting for a sudden rain which would
glaze his chalked life and teach him to know why
above all he yearns to laugh until tears come
and his stomach hurts, just as, it seems, others do

surd și mut

el e un copil singuratic pe colinele deasupra florenței
protector al viermilor, păienjenilor și furnicilor
an de an călăuzește vânturile din sud ca să întâmpine
rațele care se întorc, cocostârcii și doamnele fardate,
ca mai târziu să joace de-a v-ați ascunselea cu vița de vie și cu măslinii
iar când apără cireșele și roșiile în primejdie
simte freamătul mărgăritarelor și a tunetelor răsunătoare
întotdeauna înlăuntrul unei liniști nerăbdătoare
ca și când ar aștepta o ploaie neașteptată care i-ar
polei viața prăfuită și l-ar învăța de ce
mai presus de toate tânjește să râdă până îi dau lacrimile
și până îl doare burta, la fel cum se pare că fac alții

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

56

soul cleansing

with the hazel cane
turn the mamba three times
boil it in goat's milk
say amen nine times
strip the snake's skin
set it on fire
inhale the smoke deeply
exhale it towards the sun
see the spasm of your demons
in agony in the flaring light
start walking slowly, slowly,
do not run, do not turn
they are still following you
now like feathers, soft, black
freckles against the clouds

curățarea sufletului

cu toiagul de alun
rotește șarpele veninos de trei ori
fierbe-l în lapte de capră
spune amin de nouă ori
desprinde pielea șarpelui
dă-i foc
trage adânc fumul în piept
expiră-l înspre soare
urmărește convulsia demonilor tăi
agonizând în lumina incandescentă
îndepărtează-te încet, încet,
nu fugi, nu te întoarce
încă te urmăresc
acum ca penele moi și negre
pistruie pe obrajii norilor

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

57

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

58

PART II

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

59

copy of the kama-sutra speaking

in a moody room of coasting pleasures
i live in an ancient chest with glass drawers
seeing myself in a mirror with younger
than mine memories of untroubled passions,
true loves or invasions with no mercy;
i have been caressed by matriarchs
in their rebellion against unloving husbands
but needing to please their secret lovers
who marveled at the fusion of their unexpected
love mastery with leftovers of real chastity;
i have been leafed through and skip-studied
by drug-dealers and pimps who fingered rosaries
while injecting heroin into the veins of tired tarts;
i have been adored by the foul and the beautiful,
ignored by imbeciles, luminaries and academics
and now with silverfish and booklice as companions
each day i am less complete and more mysterious

copie a cuvântării kamasutrei

într-o cameră capricioasă a plăcerilor lunecoase
locuiesc într-un cufăr antic cu sertare de sticlă
și mă privesc într-o oglindă cu amintiri
ale pasiunilor netulburate de dinainte de mine,
iubiri adevărate sau cotropiri nemiloase;
am fost mângâiată de femeile din matriarhat
în răzbunarea lor împotriva soților neiubitori
dar având nevoie să-și satisfacă amănții
care au fost uimiți de amestecul între
surprinzătoarea artă a iubirii și rămășițele virtuții adevărate;
am fost răsfoită și studiată pe sărite
de vânzători de droguri și proxeneți care frunzăreau cărți de rugăciuni
în timp ce injectau heroină în venele prostituatelor obosite;
am fost adorată de ticăloși și de frumoși,
ignorată de imbecili, de vedete și universitari
acum în tovărășia peștilor argintii și păduchilor de cărți
sunt mai săracă și mai misterioasă pe zi ce trece

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

60

mysterious word speaking

do you love me so richly,
so like a bone with a double marrow,
that you believe you know me?
do i please you so much
that my post-coital confessions
seem more than squintings at truths
more sideways than you can imagine?
those layers of historical shit
slid over my contours
with the speed of foul rumors
invented by scores of the unremembered —
long ago in my very first language
even when i stood quite naked,
just born and as yet unadorned,
holding my breath waiting to be dressed,
some said:
look at her sway like a troublesome beauty

cuvântarea misteriosului cuvânt

mă iubești atât de mult
ca pe un os cu două măduve,
încât crezi că mă cunoști?
te satisfac până-ntr-acolo
că mărturisirile mele post-coitale
par mai mult decât ocheade aruncate adevărilor
mai piezișe decât îți poți imagina?
straturile alea de tâmpenii istorice
alunecă pe rotunjimile mele
cu viteza zvonurilor odioase
scornite de zeci de inși oarecare —
demult în chiar prima mea limbă
chiar pe când stăteam complet goală
abia venită pe lume și pură,
ținându-mi respirația în timp ce așteptam să fiu îmbrăcată
cineva a spus:
priviți unduirea ei ca o frumusețe chinuitoare

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

61

dancing to enter a crystal home
and don't we desire her virginal power?
and so it began: the rape after rape,
the centuries of twisting and distorting me,
rarely graciously, except when being
the favoured concubine of love-sick poets,
who all thought they possessed me entirely
while i waited and waited,
slow centuries passed and
now suddenly i have the unexpected hope
that you will undress me slowly
and discover me uncorrupted again

dansând spre intrarea într-o casă de cristal
nu-i așa că ne dorim puterea ei virginală?
și așa a început: viol după viol,
secolele de răstălmăcitre și distorsionare,
rareori ceva grațios, mai puțin când am fost
concubina preferată a poezilor bolnavi de dragoste,
care au crezut cu toții că mă posedă în întregime
pe când așteptam și așteptam,
secole lungi s-au scurs și
acum am deodată neașteptata speranța
că mă vei dezbrăca încet
și mă vei descoperi proaspătă din nou

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

62

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

63

the dining table speaking

in his need for atonement and forgiveness
when we were alone greeting noisy dawns
it was the pretty monk who assaulted me most
disrobing and lying across my smoothness
his right hand holding a long-tongued leather whip
he flagellated his milky flesh and me!
unlike him, i could not cry, bleed, pray, confess,
i could do nothing but accept his rite and rights,
his sacraments and my mute agony
as i received scars and swallowed his blood;
had i heard his pain, had i seen the shadows
of ill omen swaying above us? no. no.
like any young fool i cursed his barbarity
his lack of decorum (he never apologized)
his love of sacrificial spectacles as if he knew
that god enjoyed and demanded this monk's theatre;
i never knew, i swear if anyone can hear me,

cuvântarea mesei

în nevoia lui de penitență și iertare
când eram singuri întâmpinând zorii zgomotoși
călugărul cumsecade a fost cel care m-a abuzat cel mai rău
dezbrăcându-se și așezându-se pe suprafața mea netedă
ținând în mâna dreaptă un bici de piele șfichiuitor
își flagela carnea albă ca laptele și pe mine!
spre deosebire de el, eu nu puteam plânge, sângera, ruga, confesa,
nu puteam face nimic, îi acceptam ritul și rânduielile,
sacramentele și muta mea agonie
în timp ce-mi lăsa cicatrici și îi sorbeam sângele;
i-am auzit eu durerea, am văzut eu umbrele
semnelor rele abătându-se deasupra noastră? nu. nu.
ca orice tânăr nechibzuit i-am blestemat barbaria
lipsa decenței (niciodată nu și-a cerut iertare)
pasiunea lui pentru spectacolele sacrificiale de parcă ar fi știut
că dumnezeu le gusta și îi cerea această poză de călugăr;
n-am crezut nicio clipă, și o spun cu mâna pe inimă oricui

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

64

that he would put a chair on top of me,
rope around the iron chandelier and his neck,
then kick to hang on the dancing cord
like an unaddressed prayer in a sorting office
with no one to receive it and no one to open it

că el urma să pună un scaun peste mine,
cu funia înfășurată de candelabru de fier și de gât,
apoi cu o lovitură să atârne de sfoara dănțuitoare
ca o rugăciune fără destinatar într-un oficiu de expediere
pe care nu are cine să o primească ori cine să o deschidă

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

65

bedroom speaking

when they first moved in an opened
my door to enter me
assuming that i was blind and deaf
in other words, dead,
they made love on the parquet floor
spreading their warmth to occupy my entirety
and for some years after that
after they filled me with a bed, mirrors,
paintings and sentimental knick-knacks
i remained a space for their clotted love,
a guardian of confessed secrets,
travels through life's intrigues and fears;

then something invisible and malicious
infected their faith in each other and in me,
to hiss inside them at first sweetly, deceiving
them that all this advancing hate was temporary,

cuvântarea dormitorului

când s-au mutat la început și mi-au deschis
ușa ca să intre
considerând că eram orb și surd
cu alte cuvinte, mort,
au făcut dragoste pe podeaua cu parchet
răspândidu-și căldura ca să mă ia în stăpânire complet
și timp de câțiva ani după asta
după ce m-au umplut cu un pat, oglinzi,
cu picturi și cu fleacuri sentimentale
am rămas un spațiu al iubirii lor bine-închegate,
un păstrător al secretelor mărturisite,
al călătoriilor prin intrigile și grijile vieții;

apoi ceva invizibil și malefic
le-a otrăvit încrederea unul în celălalt și în mine,
băgând zânzanie între ei, la început suav, amăgindu-i
că toată ura asta ce se înfiripa e pasageră,

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

66

a passing danger easily set aside but soon
i could no longer protect or soothe them –
i became a keeper of their tears and tantrums,
their humorless accusations and regrets
and slowly the wall-paper lining me,
holding all their thornless love,
started to unglue and roll away from me
stripping me of memories, crippling me, so that
i remember less and less, doubt more and more:
were they really such unique and beautiful lovers
or did my unraveling jealousy invent them?
for if they were real then, how could these two
now unforgiving, resentful, spiteful, ugly people,
forget it, when i almost haven't?

un pericol trecător dar ușor de lăsat deoparte dar curând
n-am mai putut să-i protejiez sau să-i alin –
am devenit căuș al lacrimilor și certurilor lor,
ale acuzațiilor anoste și regretelor
și ușor ușor tapetul care mă acoperea,
susținând iubirea lor dezmembrată,
a început să se dezlipească și să se exfolieze din mine
jupuiindu-mă de amintiri, mutilându-mă într-atât că
îmi amintesc tot mai puțin, mă îndoiesc tot mai mult:
au fost ei cu adevărat acei unici și frumoși iubiți
sau gelozia mea dezlănțuită i-a născocit?
pentru că, de-ar fi fost reali, atunci cum ar putea acești doi
acum neiertători, ranchiunoși, răutăcioși și urâți oameni
s-o uite, când eu mai că nu sunt în stare?

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

67

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

68

coffin speaking

for Denise Palmer

it was the rain maker, satin-dressed as the bride
she would never be, or so they all believed,
with roses in her hair, never to live again,
or so they all believed, lying inside me,
who suddenly sat-up and shrieked
in the semi-darkness of the funeral home —
if i were able, i would have screamed too:
was she not supposed to have been dead
as anyone else routinely lovingly laid in us?
at first i was offended,
then i shook in anticipation of a proof
that something had continued to live
after a (formally) certified death,
(perhaps i shall be a living oak again),
when she lifted her arms to tear the roses from her head
pulling out fistfuls of her hair as well;
she chanted words unknown to me

cuvântarea coșciugului

pentru Denise Palmer

era aducătoarea de ploi, îmbrăcată într-o rochie de satin în
mireasa
care nu mai putea fi vreodată, sau cel puțin așa credeau cu toții,
cu trandafiri în păr, care nu avea să mai trăiască vreodată,
sau cel puțin așa credeau cu toții, ea cea care se odihnea înlăuntrul
meu,
ea cea care s-a ridicat brusc și a scos un țipăt
în semiobscuritatea cavoului —
dacă aș fi putut, aș fi strigat și eu:
nu se presupunea că e moartă
ca oricine altcineva care-și duce de obicei somnul de veci în noi?
la început am fost jignit,
apoi am fremătat în așteptarea unei dovezi
că ceva continuase să trăiască
după o moarte (oficial) declarată,
(poate că ar trebui din nou să fiu un stejar viu)
când și-a ridicat brațele ca să-și smulgă trandafirii de pe cap

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

69

spitting them in tongues of foaming rage
until lightning arrived and thunder trampolined off
her upturned palms – now i trembled with fear;
child-like flames pirouetted from the room corners
towards us, licking the walls, the wooden floor,
other empty or occupied coffins,
all elegant friends of mine, oh, how those flames
adored one another!
they danced, kissed and tickled each other
i swear i could hear them giggling and singing
until the rain maker rapped on my exterior,
like the dull thuds of a tropical downpour
hitting corrugated shanty-town roofs
then the ceiling above us opened and some
urgent light lifted her up and further further up,
to become a living star and nothing more

trăgând, odată cu ei, șuvițe de păr;
incanta cuvinte necunoscute mie
rostindu-le cu înverșunare în dialectul urii turbate
până când fulgerul a căzut și tunetul a lovit
palmele ei întoarse – acum tremuram de frică;
flăcări jucăușe ivindu-se din colțurile camerei, descriau piruete
către noi, lingând pereții, podeaua de lemn,
alte sicrie goale sau pline,
o, eleganții mei prieteni, cum se
venerau între ele flăcările alea!
dansau, se sărutau și se gâdilau
puteam să jur că le auzeam chicotind și cântând
până când aducătoarea de ploi m-a lovit în exterior,
ca ropotul înfundat al unei rafale tropicale
lovind acoperișurile canelate ale orașului sărăcăcios
apoi tavanul s-a deschis și niște
lumini tenace au ridicat-o tot mai sus,
devenind nimic altceva decât o stea însuflețită

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

70

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

71

tarot cards speaking

my gypsy keeps me in a white lace scarf
on an oak table polished for two hundred years
by her family's fortune-teller hands which soothe
my major and minor arcana with trusting devotion;
those who seek us, my gypsy and i, feel and protect
like friends do on a voyage through turbulent seas;
we read those who need the truth or those who beg
wordlessly for any old basket of comforting lies;
some balance their lives like careful wire-walkers
others fly like trapeze-artists without a safety-net
while we consume their pains and pleasures
spreading them into voiced predictions
like butter on hot pieces of toast;
we see them as children then further on and on
as surprising as clowns who have operatic voices
or as gracious and quiet as french mime-artists;
we trespass over the mine-field of unspoken secrets,
learn their dreams of perfect love or grotesque

cuvântarea cărților de tarot

țiganka mea mă ține într- eșarfă albă de dantelă
pe o masă de stejar lustruită de două sute de ani
de mâinile ghicitoarei familiei ei care îmi mângâie
arcana majoră și minoră cu un devotement neclintit;
pe cei care ne caută, țiganka mea și eu, îi simțim și protejăm
ca pe niște prieteni într-o călătorie pe mări zbuciumate;
le prezicem celor care au nevoie de adevăr sau celor care cerșesc
tacit aceleași liniștitoare povești de adormit copii;
unii fac echilibristică în viață precum acrobații atenți pe sârmă
alții fac salturi ca trapeziștii fără plasă de siguranță
în timp ce noi le mistuim durerile și plăcerile
subțiindu-le prin preziceri vociferate
ca untul pe o felie caldă de pâine;
îi vedem ca pe niște copii apoi din ce în ce mai mult
la fel de surprinzători ca niște clovni cu voci de operă
sau la fel de grațioși și rezervați ca mimii francezi;
ne inserăm clandestin pe câmpul minat al secretelor nerostite,
le aflăm visele de iubiri perfecte sau dorințe grotești –

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

72

desires—

my gypsy listens

my gypsy talks

my gypsy never hurts them;

although we are yellowing and fraying with age and
fatigue

my knowledge is imperishable, my love for the gypsy
and her gentle finger-tips will last as long as she does

țigancă mea ascultă

țigancă mea vorbește

țigancă mea nu îi rănește niciodată;

deși ne veștejim și suntem roase de timp și trudă

cunoașterea mea e nepieritoare, iubirea pentru țigancă

și pentru vârfurile degetelor ei fine va dura atât cât trăiește și ea

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

73

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

74

an old blanket speaking

for many sad years
i lay in a wardrobe
in almost darkness
conversing with fleas;
i did not bother you
when you were loving
someone without me;
all the time i recalled
when we were together
every night and i held
your scent, adolescent,
curious and bewitching;
now i am ash
in your garden
disappearing

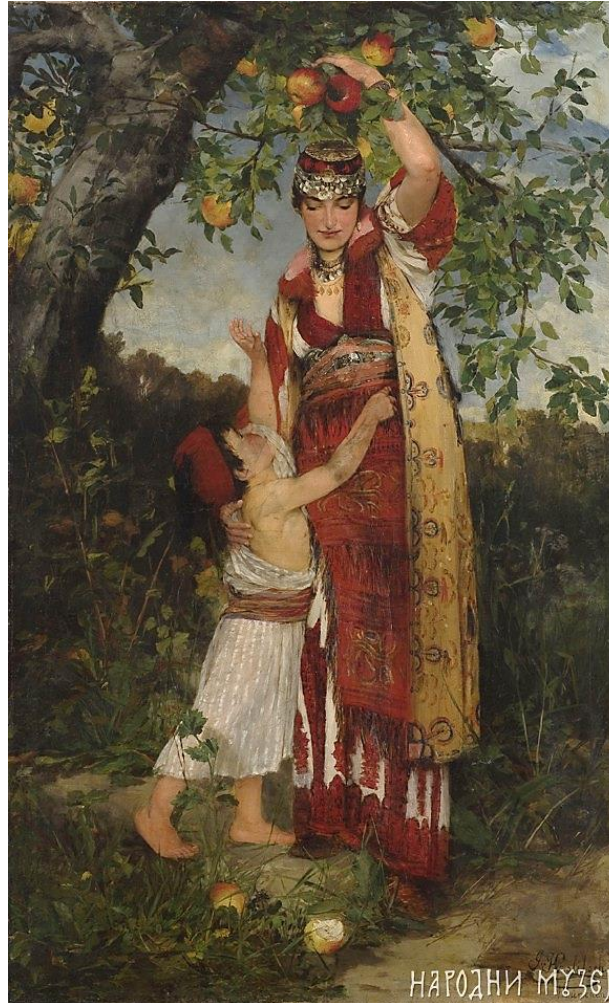
cuvântarea unei pături vechi

mulți ani triști
am zăcut într-un șifonier
aproape complet în întuneric
și mă întrețin cu puricii;
nu te-am deranjat
când iubeai
pe cineva fără mine;
tot timpul mi-am amintit
când eram împreună
în fiecare noapte și îți absorbeam
mirosul adolescentin,
ciudat și fermecător;
acum sunt cenușă
răspândită
în grădina ta

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

75

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

76

PART III

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

77

subjects in the cold winter of '93/'94 belgrade

it was the winter of looking for
coins down sofas and wardrobes
to buy potatoes for the soup, milk
and bread perhaps, if lucky, while
pensioners scavenged rubbish containers
for potato-peel, soured milk at the
bottom of a tetra pack, stale bread;
it was the winter of releasing pet dogs
to see them join hungry packs and watch
their attacks on passers-by who carried
sticks and guns, shouted obscenities,
but at night, oh at night
in that defeated city of ditched joys
there was no sound except for the rabid
barking, round and round, on and on,
pointless like a prayer for an impossible
miracle, until a tired dawn broke
announcing old hungers and many new deaths

subiecți în iarna geroasă din belgrad în '93/'94

a fost iarna în care căutam
monede pe sub canapele și șifoniere
ca să cumpărăm cartofi pentru supă, lapte
și poate pâine dacă eram norocoși, în timp ce
pensionarii căutau în tomberoane
coji de cartofi, lapte acrit pe
fundul cutiilor de carton și pâine mucegăită;
a fost iarna în care se dădea drumul câinilor
ca să se alăture haitei înfometate și să privească
atacul lor asupra trecătorilor care aveau la ei
bâte și arme și urlau obscenități,
dar noaptea, o, în timpul nopții,
în acel oraș pierdut al fericirii duse pe apa sâmbetei
nu se auzea nimic în afară de lătratul
turbat, lătrat după lătrat, neîncetat,
zadarnic ca o rugăciune pentru un miracol
imposibil, până la ivirea zorilor obosiți
care prevesteau vechi perioade de foamete și multe morți noi

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

78

while undertakers sang heavenly songs

it was also the winter of merciless sanctions,
flying to budapest, bucharest, sofia or athens
boarding unheated buses onwards to belgrade
laden with medications, food and clothes
for family, friends and friends of friends
we drove through darkened villages
hamlets breathing with sinister silence
almost as venomous as mirrors in the house
of an aged actress who forgot all her lines
yet could see them all etched on her face;
we passed the lighted motel signs
neon invitations for ever cheaper joys
and stopped at a café in a petrol station
where unshaven unwashed men in bulging suits
sold smuggled petrol of dubious purity then rushed
to us mumbling offers to buy our foreign currency
and sell us anything we wanted, dead or alive;
we pretended not to be frightened, cool, cool
as if in a previous life we were all in al capone's
inner circle and were used to 'pals' packing guns,

în timp ce groparii cântau imnuri de slavă

a fost și iarna pedepselor crude,
în care zburam la budapeste, bucurești, sofia sau atena
apoi cu autobuze neîncălzite spre belgrad
încărcați cu medicamente, mâncare și haine
pentru familie, prieteni și prieteni ai prietenilor
treceam prin sate întunecate
prin cătune degajând o liniște sinistă
aproape la fel de veninoasă ca oglinzile din casa
unei actrițe bătrâne care și-a uitat toate replicile
și totuși le poate vedea pe toate întipărite pe chipul ei;
treceam pe lângă semne luminate ale motelurilor
neoane ce chemau către pentru plăceri tot mai ieftine
și ne opream la o cafenea într-o benzinărie
unde bărbați nebărbieriți și nespălați în costume largi
vindeau benzină de contrabandă de calitate îndoielnică iar apoi
se grăbeau să cumpere valută străină de la noi
și să ne vândă orice vrem, mort sau viu;
ne prefăceam că nu suntem înfricoșați, calm, calm
de parcă într-o viață anterioară fuseserăm cu toții apropiați
de-ai lui al capone și eram obișnuiți ca „tovarășii” să manevreze

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

79

cool, cool about murdering and smuggling —
you can't harm me, we're such old mates, our
body language tried to signal as we trotted
across the tarmac in rhythm with the beat
of our terrified hearts;
unaware of the unstitched hem on her uniform
the waitress hobbled on her tired, flowering heels
to serve us tea with red hands which through
the years must have launched thousands of dirty
cups into soapy water,
exhaustion and illness stood still in her eyes
doubly locked by her unsmiling lips and we
hurried back to the sanctuary of our cold bus,
someone started to cry, someone else said,
may dear god help us all, and another voice
shouted, he left us long ago, and
still another above all others, fuck it all, let's sing!

arme,
calm, calm când e vorba de crime și contrabandă —
nu se poate să-mi faci rău, suntem tovarăși de atâta timp, limbajul
corpului încerca să ne avertizeze în timp ce ne grăbeam
pe pista de aterizare la unison cu bătăile
inimilor noastre înfricoșate;
nebăgând de seamă că are tivul descusut
chelnerița venea ostenită pe tocuri înflorate
să ne servească ceaiul cu mâinile înroșite care de-a lungul
anilor au scufundat sute de cești murdare în apa spumoasă,
epuizarea și boala gravate în ochii ei
chiar și mai mute pe buzele ei lipsite de zâmbet și
negrăbeam înapoi către sanctuarul autobuzului nostru înghețat,
cineva începea să plângă, iar altă voce zicea
doamne, ajută-ne pe toți, iar altcineva
țipa, ne-a părăsit demult, și
altă voce, acoperindu-le pe toate: ducă-se dracului, hai să cântăm!

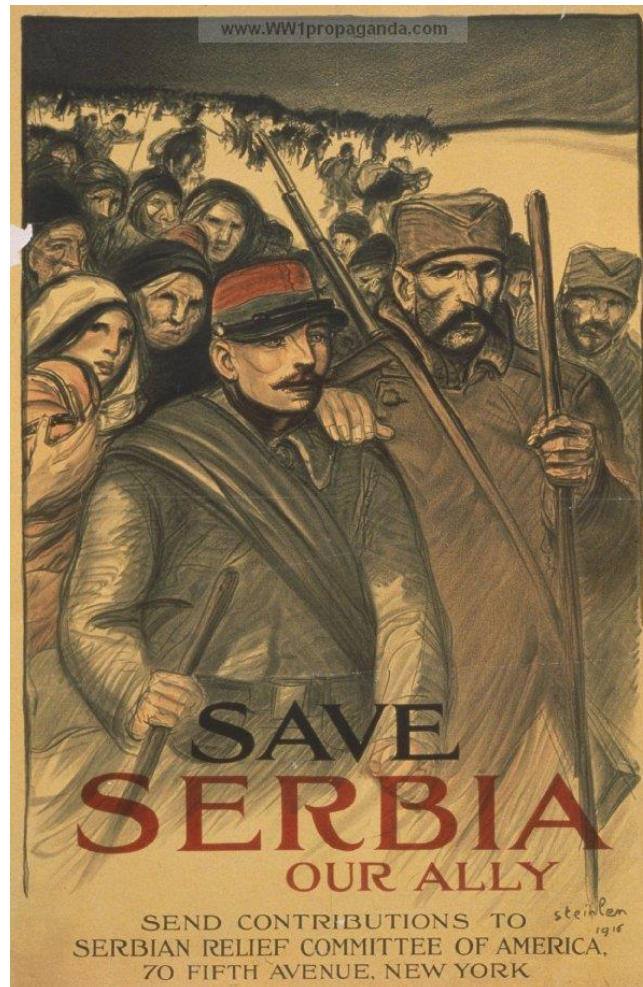
sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

80

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

81

signs

in search of a miraculous cure for madness,
spreading carcinoma or any other jubilant disease,
on their way to medjugorje, those single-minded
pilgrims
travel from afar, seeing, listening to the murmuring
wastelands, mountains, underground rivers,

to peasants singing wolf-songs around crazy fires,
virgins dancing naked in front of oak trees
and nymphs cutting healing sticks from hazel bushes;
they even notice poppies swaying in twilight
as if waving 'good hunting' to awakening bats,
all angelic signs, they believe, all messages from God
all in need of proper decoding and in danger of being
replaced instead by devious evil spirits,
who stalk and hunt all travellers in that country
famous for being their preferred dwelling,
on that land of a thousand tears above mass graves,

semne

în căutarea unui remediu miraculous pentru nebunie,
pentru carcinomul progresiv sau pentru orice altă boală
victorioasă,
în drumul lor spre medjugorje, acei dârzi pelerini
vin de departe, văd și ascultă murmurul
vastelor pustiuri, munților, râurilor subterane,

vin către țăranii cu cântece din strămoși în jurul focurilor turbate,
fecioare dansând goale în fața stejarilor
și nimfe tăind crenguțe tămăduitoare din tufișuri de alun;
văd până și maci care se leagănă în asfințit
de parcă le-ar ura „noroc la vântătoare” liliiecilor care se trezesc,
toate semne angelice, cred ei, toate mesaje de la Dumnezeu
toate având nevoie să fie înțelese așa cum sunt și în pericol de a fi
înlocuite de viclene spirite rele,
care urmăresc și vânează toți călătorii din țara aceea
cunoscă drept căminul lor preferat,
pe acel tărâm înțesat de morminte acoperite de o mare de lacrimi,

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

82

burnt houses, raped women and familiar fears
so old yet always so painfully new;
isn't it strange, Mother, isn't it very strange
how hardly anyone of those with sickness fermenting
inside them like the widow's laments all around us,
strays sideways, just a little distance from the road
towards their possibly extended mortality,
to enter a place of multiple hungers
where each embrace is shared by five or more orphaned
children and each love they receive is as frail and
temporary
as a blade of grass in a desert, isn't it so very strange
that they do not think to love us for the duration of a
single hug

de case arse, de femei violate și de frici familiare
atât de vechi și totuși întotdeauna dureros de noi;
nu e ciudat, Mamă, nu e foarte ciudat
cum aproape nimeni dintre cei cu boala ce fermentează
în ei ca bocetele văduvei de care suntem înconjurați
nimeni nu rătăcește în locurile lăturalnice, puțin mai departe de
drum
spre moartea amânată încă un pic,
ca să pătrundă într-un loc al foametei de toate felurile
unde fiecare îmbrățișare e împărtășită de cinci sau mai mulți copii
orfani și fiecare dram de iubire pe care îl primesc e pe cât de fragil,
pe atât de trecător
ca un fir de iarbă în deșert, nu-i așa că e foarte ciudat
că ei nu se gândesc să ne iubească atât cât ține o îmbrățișare

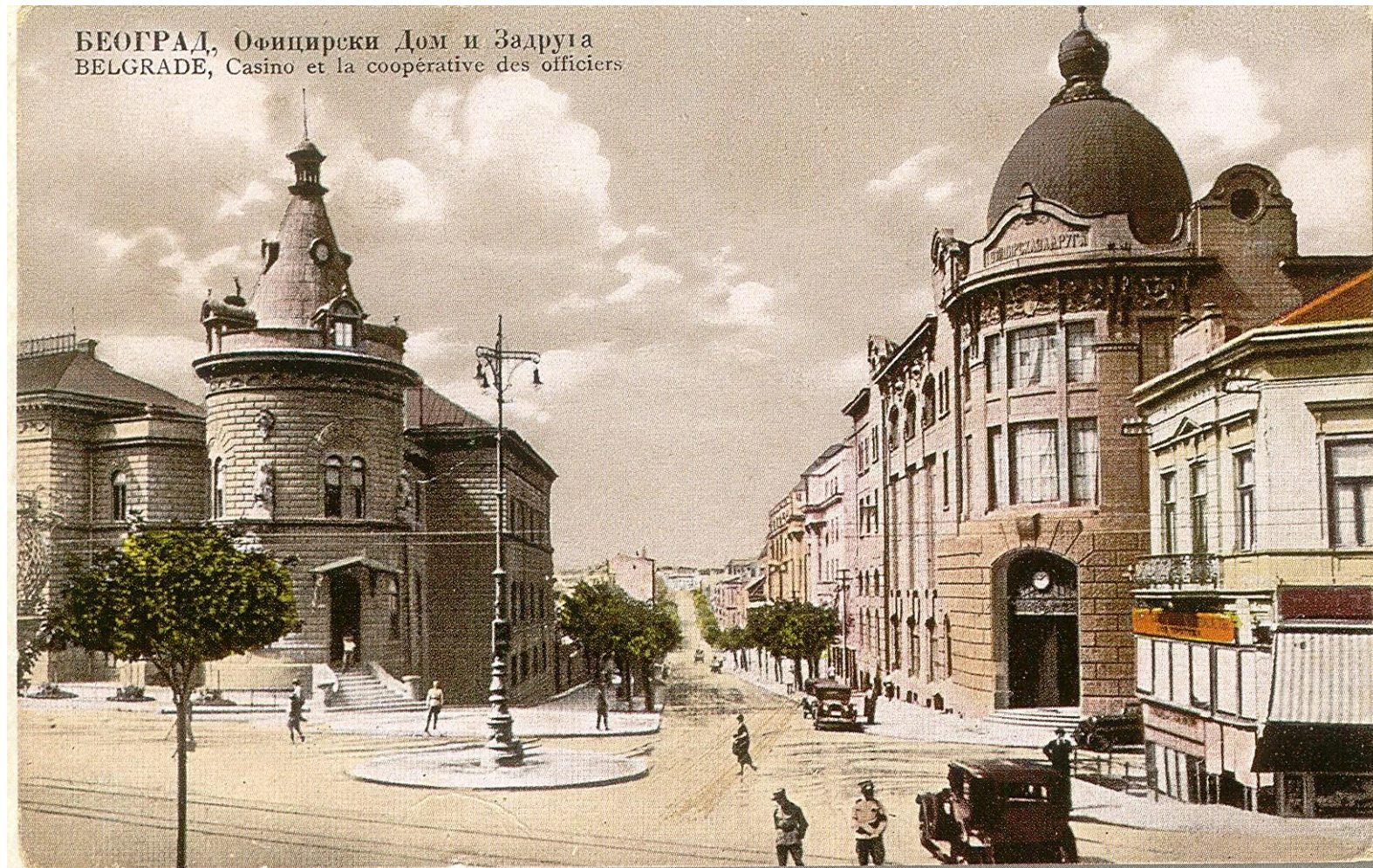
sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

83

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

84

saluting harold pinter

i'm saluting the noble harold pinter because
it takes a brave and thinking man
to fly against the gusts of slaying winds
swelling across the atlantic, chilling us with
shifting, homicidal speeches and lethal threats
which promise a long future of frothing blood
over many lands – for years and decades
the mothers of the dead shall wail their curses
towards bush and blair, earthly tyrants,
evangelical thugs who like stilt-walkers
dispensing from above their murderous platitudes,
bless the swamp of the hoi polloi
with a fatamorgana of velvety lies and ardent claims
that soon we shall all be safe and happy,
silent and tolerant as any carpet in a child's nursery
whose pile is thick with acid sick and adored shit
as long as we continue to support the merchants

omagiu lui harold pinter

mă înclin în fața nobilului harold pinter pentru că
numai un bărbat curajos și chibzuit
zboară în rafalele de vânt nimicitor
care se întetesc de-a lungul atlanticului, înghețându-ne cu
discursuri schimbătoare, criminale și amenințări letale
care promit un viitor de durată al sângelui spumegător
în multe ținuturi – secole de-a rândul
mamele celor morți vor abate blesteme
împotriva lui bush și blair, tirani muritori,
ticăloși evanghelici care asemenea clovnilor pe picioroange
și lăsând să cadă din platitudinile lor criminale
binecuvântează mlaștina celor de rând
cu o iluzie țesută din minciuni mieroase și revendicări pătimase:
în curând vom fi cu toții în siguranță și fericiți,
la fel de tăcuți și de primitori ca un covor din camera de joacă a unui
copil
a cărui țesătură deasă e-mbibată de mizeria adorată unde de acid e

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

85

of death and make them richer, as long as we
go on ignoring the maiming and killing

i'm saluting harold pinter because he lights
an almost impossible hope that his words
may hinge the warmongers' unhinged compassion,
quell the dark mutiny of their minds and senses
and make us believe again in who and what
our leaders could be, if only we could catch
their reckless ambitions and imprison them forever

arsă

atâta timp cât continuăm să încurajăm negustorii
morții și să-i îmbogățim, atâta timp cât
continuăm să ignorăm mutilarea și crimele
mă înclin în fața lui harold pinter pentru că aprinde
aproape imposibila speranță că ale sale cuvinte
ar putea prinde în țâțâni mila scoasă din țâțâni a ațâțătorilor la
război
ar putea reprima răscoala întunecată a minții și simțirii lor
și să ne facă din nou să credem în cine și ce
ar putea fi liderii noștri, numai de-am putea măcar să prindem
ambițiile lor nechibzuite și să le închidem pentru totdeauna

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

86

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

87

getting power

you moisten with dry wine naked ambition,
her thighs, stomach, nipples, breasts;
you sit on her tongue: she squirts thick oil;
slip and fall: incautious, affectionate, trusting,
they break their arms, legs, ribs;
outcome: the losers' public castration;
you cull them below her dark gaping navel

dobândind putere

umezești cu vin sec ambiția goală,
coapsele, pântecul, sfârcurile, sânii ei;
îi stai pe limbă: din ea țâșnește ulei gros;
aluneci și cazi: imprudent, tandru, încrezător,
își rup brațele, picioarele, coastele;
efectul: castrarea publică a învinsului;
tu le aduni sub buricul ei întunecat și căscat

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

88

an old nazi

in the park hotel near the salamis ruins and famagusta
i met an old austrian nazi with a gestapo past
in serbia all those decades ago —
he was shameless, icy and detached,
like the innocent and priestly guardian of some
stranger's horrible confessions
and not the memories of his own crimes —
i trembled at recalling stories told
by my surviving relatives and their friends but
he expressed no guilt and no apology while
i was gripped by the unspeakable possibility
that he may have tortured my uncle my aunt
killed one first cousin and crippled another —
no god or goddess from the salamis temples
no tales of earthquakes, tidal waves, sunsets,
templars, ancient heroes, villains and pirates
could calm me or anoint me and still i watched

un nazist bătrân

în hotelul parcului lângă ruinele din salamis și famagusta
am cunoscut un bătrân nazist austriac băat în gestapo-ul
din serbia cu multe decenii în urmă —
era nerușinat, rece și detașat,
ca inocentul și preoțescul păzitor al unor
mărturisiri oribile ce aparțin unui străin
și nu al amintirii propriilor nelegiuiri —
am tremurat aducându-mi aminte poveștile spuse
de rudele mele care au supraviețuit și de prietenii lor dar
el nu exprima niciun sentiment de vinovăție sau iertare în timp ce
eu eram cuprinsă de ideea cumplită
că el ar putea fi cel care mi-a torturat unchiul mătușa
că mi-a ucis un văr și l-a schilodit pe altul —
niciun zeu sau zeiță din templele de la salamis
nicio legendă despre cutremure, valuri ale mareelor, apusuri,
cavaleri templieri, eroi antici, răufăcători sau pirați
n-ar fi putut să mă calmeze sau să mă aline și totuși l-am urmărit

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

89

him daily sipping cool turkish wines, eating meze
calm calm under the troubled cyprus skies
at peace at peace he sketched the waves, sandy
beach, salamis theatre, othello tower, christian
churches now mosques or sheep and goat pens
and people, always people, everyone he drew
everyone except me

zi de zi sorbind vinuri turcești reci, mâncând meze
calm calm sub cerul tulbure al ciprului
împăcat împăcat schița valurile, plaja
nisipoasă, teatrul salamis, turnul othello, biserici
creștine acum moschei acoperite de zăpadă sau țarcuri de oi și capre
și oameni, mereu oameni, pe toți îi atrăgea
pe toți în afara de mine

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

90

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

91

diplomat

mesmerized by a little-deserving self,
his eyes dart left, right, never straight
meeting a companion's gaze —
like a passably charming scoundrel
his arrogance greets
his infantile stubbornness
almost with affection

diplomat

fascinat de un sine însuși puțin merituos,
privirea îi fuge la stânga, la dreapta, niciodată în față
când o întâlnește pe cea a unui coleg —
ca un ticălos ce trece drept fermecător
arogața lui îi întâmpină
încăpățânarea infantilă
aproape cu duioșie

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

92

former warrior

you emerge from behind
the maniac's coat of arms
with a significant deficit:
one arm, one lung
fistula in the lower stomach;
ideals frozen
in a metastasis of screams;
actually, you never were

fost luptător

tu apari din spatele
blazonului maniacului
cu un handicap vizibil:
un braț, un plămân
fistulă în partea inferioară a stomacului;
idealuri încremenite
într-o metastază de țipete;
de fapt, n-ai fost niciodată

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

93

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

94

PART IV

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

95

eucalyptus

that morning i felt the weeping presence
of an old voodoo priestess who usually spoke to me
in polite tongues asking permission to gather
my bark and leaves for healing oils –
now she embraced my trunk and cried about
forthcoming winter rains and the ravenous earth
then chanted about born-again voices from the dark
who warned her of a morgue in waiting –
i understood nothing, not even when later from
the man-made garbage embankment behind me
a swarm of parasitic wasps started an over-hasty flight,
or when lazy serpents suddenly took off in the midday sun,
or the children continued dancing in spite of it;
i understood nothing, not even when at night beneath
the roar of winds and rain i felt the earth crack, shift
and moan like a woman giving painful birth to a large
child with a thinning ambition to survive –
at dawn, as the imam sang another elaborate deceit,

eucalipt

în acea dimineată am simțit prezența înlăcrimată
a unei bătrâne preotese voodoo care obișnuia să-mi vorbească
politicos întrebându-mă dacă îi dau voie să-mi adune
coaja și frunzele pentru uleiuri tămăduitoare –
acum mi-a îmbrățișat trunchiul tânguindu-se
de venirea iernii și pământul sterp
apoi a rostit o incantație despre vocile renăscute din întuneric
care au avertizat-o în legătură cu o moarte ce avea să se
întâmpile –
n-am înțeles nimic, nici chiar când mai târziu din
groapa de gunoi din spatele meu făcută de oameni
un roi de viespi parazit s-a ridicat într-un zbor halucinant de rapid,
sau când șerpi leneși s-au deplasat brusc în soarele amiezii,
sau copiii, cu toate acestea, au continuat să danseze;
nu am înțeles nimic, nici măcar când noaptea, cu tot
urletul vântului și ploii am simțit că pământul se crapă, se frânge
și geme ca o femeie ce naște în dureri un copil
umflat care nu știe să supraviețuiască –

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

96

a landslide covered me, the circumcision tent
and all the shacks on the muddy plateau below –
my roots held to the deep rocks underneath, my branches
bent under the weight of thousands of severed clitorises,
labia majora and labia minora tumbling over aborted fetuses,
extracted, decayed teeth, chicken and babies' bones,
magic stones and talismans;
my senses were numbed and buried – maybe i died
until i heard the wailing of the old voodoo healer inviting
the vultures to gorge on this glad and unexpected feast –
the coffin-makers hammered away to the almost
inaudible tune of termites and wasps returning home
so i shook my extremities and moved my roots as if
i were a human awaking from a slow and bloody nightmare
praying that out of debris the impossible blossoms might
bloom to transcend all the foul kisses, eager knives
and the stale, moronic law

în zori, când imamul intona o altă înșelăciune atent gândită,
o alunecare de teren m-a acoperit, cortul circumciziei
și toate cocioabele de pe podișul noroiu de dedesubt –
rădăcinile mi s-au încleștat pe pietrele adâncite de sub mine,
ramurile
mi s-au îndoit sub greutatea miilor de clitorisuri retezate,
de labii mici și labii mari rostogolindu-se peste fetuși avortați,
dinți smulși, putreziți, oase de pui și de copii,
pietre magice și talismane;
simțurile mele au fost amorțite și îngropate – poate am murit
până când am auzit tânguirea bătrânei vindecătoare voodoo
ademenind
vulturii să se înfrupte din acest îmbucurător și neașteptat ospăț –
meșterii de sicrie își fac treaba în ritmul
aproape stins al termitelor și viespilor întorcându-se acasă
așa că mi-am scuturat vârfurile și mi-am mișcat rădăcinile de parcă
eram un om care se trezea dintr-un coșmar lent și sângeros
rugându-mă ca de sub dărâmături imposibile boboci
să înflorească înălțându-se peste toate atingerile murdare, cuțitele
înverșunate
și peste legile învechite, imbecile

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

97

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

98

camphire

when she, the golden pharaoh's daughter,
came to solomon, his men-subjects blushed
as if surprised by some embarrassing memory:
a sexual fling with a gluttonous woman
who hooked their longing with a spicy perfume
made out of my invading and embracing oils;
we travelled, the pharaoh's daughter and i,
clasping each other's molecules, gliding over
solomon's skin until overwhelmed, they both
almost lost the will to breathe – i rescued their
senses just in time to hear all sacred animals,
scorpions, lions, hawks, falcons and cats
elegantly entering another hunting dawn –
one of many;
i was young then and in need of a fast dance with
thyme whose venus and serpents loved me too –
oh, how we skipped and jumped and settled

flori de henna

când ea, fiica faraonului de aur
s-a înfățișat înaintea lui solomon, supușii lui au roșit
ca luați prin surprindere de o amintire rușinoasă:
o aventură sexuală cu o femeie vorace
care le-a ațâțat dorința cu un parfum apetisant
obținut din uleiurile mele pătrunzătoare și învăluitoare;
am călătorit, eu și fiica faraonului,
contopindu-ne moleculele, lunecând pe
pielea lui solomon până când, copleșiți, amândoi
aproape și-au pierdut voința de a respira – le-am salvat
simțurile exact la timp ca să poată auzi toate animalele sacre,
scorpioni, lei, ulii, șoimi și pisicile
participând cu eleganță la dimineața unei alte vânători –
una dintre atâtea;
pe-atunci eram tânără și simțeam nevoia unui dans rapid cu
cimbrul sălbatic a cărui iubită, didona, și șerpilor ei mă iubeau la
rândul lor –

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

99

on skins of all shades, across continents,
ignoring wars, triumphing over the scent of death;
we still journey, my gemini friend thyme and i,
always with birds of good omen and often through
the moody dreams of the harem's ghosts sleeping
in solomon's still undiscovered catacombs

o, cum am săltat și sărit și așezat
pe membrane de toate nuanțele, de-a lungul continentelor,
ignorând războaie, triumfând asupra mirosului morții;
încă mai călătorim, prietenul meu născut în gemeni, cimbrul și
cu mine,
întotdeauna cu păsările care ne prevestesc semne bune și de
multe ori prin
visele capricioase ale fantomelor din harem ce dorm
în catacombele încă nedescoperite ale lui solomon

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

100

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

101

weeping willow – salix babylonica

adventurous mariners and merchants carried me from
babylon and china along tortuous caravan routes
and ships often edged by sudden, moody fogs
which obscured leaping shadows of monsters
rising up to salivate at the prospect of devouring
sailors then scattering plants, silks and herbs;
water often upheld me (and others) as if apologising
for the surely random harm her lodgers caused –
it tossed me with feminine gentleness
on to islands, mainlands and fertile soils
to be planted by curious mortals and immortals
to take root, nurtured by virgins or moon goddesses
who used parts of me for love spells, which i like,
or evil enchantments, which indeed i do not;
from the very beginning, i was adored by many
who whispered their secrets to my listening branches
while moulding their dreams and future as they sang

salcie plângătoare – salix babylonica

cutezătorii marinari și negustori m-au adus din
babilon și china pe drumurile întortocheate ale caravanelor
și corăbiilor adesea înconjurate de ceață subită și schimbătoare
care ascundea umbrele săritoare ale monștrilor
care ieșeau la suprafață pentru a saliva la perspectiva devorării
marinarilor apoi a răvășirii plantelor, mătăsurilor și ierburilor;
apa mă ținea de multe ori la suprafață (și pe alții) ca și când s-ar fi scuzat
pentru răul cauzat mai mult ca sigur din greșeală de către locatarii ei –
mă legăna cu blândețe feminină
până pe insule, țărmuri și soluri fertile
care să fiu plantată de curioși muritori și nemuritori
să prind rădăcini, îngrijiți de virgine și zeițe ale lunii
care foloseau părți din mine pentru poțiuni de dragoste, ceea ce-mi place,
sau farmece rele, care chiar nu îmi plac;
încă de la început am fost adorat de mulți
care-și șopteau secretele crengilor mele ascultătoare
în timp ce își plămădeau visele și viitorul și cântau

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

102

holding hands turned bravely to face the full moon;

through the millennia i measured one embrace
against another, perplexed by the beat of many
false hearts, but all said, assessed and weighed,
i love no one more completely than one called
persephone, who fastened all my essences and still
alarms them with the desire to be a human hades
if only for a night

ținându-se de mână se întorceau curajoși să înfrunte luna plină;
timp de milenii am comparat o îmbrățișare
cu alta, consternată de bătaia multor
inimi prefăcute, dar acestea fiind zise, judecate și cântărite,
nu iubesc pe nimeni așa complet ca pe cea numită
persefona, care mi-a unit toate esențele și încă
le tulbură cu dorința ei de a fi un hades uman
fie și doar pentru o noapte

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

103

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

104

camellia, oki-no-nami

to Luigi Berliocchi

even before hippolyte charles dismounted,
the empress josephine had started dressing
and i had this craving for a crude song
to mark their frequent infidelities
and mark that inaudible pulse of longing
for each other when her tears would cause
the gentle tremors of my cousin, alba plena;
she liked the scent of camellia fraterna
but always came back to me, oki-no-nami, to me
the butterfly of enlightenment, whose purity
had guarded my masters and mistresses
(from the buddha to confucius, from the tao masters
to the jade emperor) against all sinners and all sins
which threatened them;
my petals restrained their furies
my seeds were vigilant to inherit and pass on

camelia, oki-no-nami

pentru Luigi Berliocchi

chiar înainte ca hippolyte charles să descalece,
împărăteasa josephine începuse să se îmbrace
iar mie mi s-a făcut poftă de un cântec vulgar
ce ar surprinde infidelitățile lor frecvente
și ar surprinde acea vibrație imperceptibilă a dorului
după celălalt când lacrimile ei vor pricinui
un blând tremur al verișoarei mele, alba plena;
îi plăcea mirosul de camelia fraterna
dar întotdeauna se întorcea la mine, oki-no-nami, la mine
fluturile iluminării, a cărei puritate
și-a protejat maestrul și stăpânele
(de la buddha la confucius, de la maștri tao
la împăratul de jad) de toți păcătoșii și toate păcatele
care i-au amenințat;
petalele mele le înăbușeau furiile
semințele mele stăteau de pază ca să moștenească și să transmită

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

105

their prayers and dreams; i laughed with their
laughter, ached with their pain and, in the hug
of a home-bound man, when he whistled after
a passing woman in the piazza san marco,
i whistled too, albeit silently, and i remember
one luigi berliocchi,
who loved me, admired me, wrote about me
but before i could fathom his inner map
to help him design his own guardian,
he died and some sum of me died too

rugile și visele lor; am râs cu
râsul lor, am simțit și eu durerea pe care o simțeau ele și, în brațele
unui bărbat legat de casă, atunci când a fluierat după
o femeie care trecea prin piazza san marco,
am fluierat și eu, deși în tăcere, și îmi aduc aminte
de un anume luigi berliocchi,
care m-a iubit, m-a admirat, a scris despre mine
dar care înainte să pot imagina harta lui interioară
pentru a-l ajuta să-și proiecteze propriul protector,
a murit și odată cu el e murit și o parte din mine

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

106

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

107

willow

some poets are ladies and gentlemen and scholars
some are beggars and crawlers and chisellers
some are as royal as any descendent of murderers
or as murderous as any hungry beast –
some are gold medal creeps and celestial liars
others can follow the tongues of urban foxes
into the darkness of their unkempt imagination;
i, on the other hand, live in the garden of a demented poet
with a birthday in march, who, bewildered by sudden love,
now writes verses which will, for once, at last, last
(although he doesn't know it yet);
he also doesn't know that i honour pisceans and their fast
dream-spinning, conducted by neptune and venus,
and because the moon honours me with a persistent stare,
like an old spinster sitting by her window, patiently,
i waited for that one twilight, void of any earthly beauty
save for a woman with emerald eyes, bloodstone necklace

salcie

unii poeți sunt doamne și domni și învățați
unii sunt cerșetori și lingușitori și șarlatani
unii sunt la fel de măreți ca oricare urmaș de ucigaș
sau la fel de ucigători ca orice fiară înfometată –
unii sunt monștri de primă clasă și mincinoși minunați
alții pot urma vocea vulpilor urbane
în întunecimea imaginației lor încâlcite;
eu, pe de altă parte, trăiesc în grădina unui poet dement
născut în martie, care, lovit de o dragoste fulgerătoare,
acum scrie versuri ce, de-astă dată, vor dura,
(deși el încă nu știe asta);
cum nu știe nici că îi cinstesc pe cei în zodia peștilor și al lor sprinten
vârtej de vis, patronat de neptun și venus,
și pentru că luna mă cinstește cu o privire fixă, stăruitoare,
ca o fată batrână în vârstă stând la fereastră, cu răbdare,
am așteptat acel amurg, golită de orice frumusețe lumească
păstrată pentru o femei cu ochi de smarald, colier cu hematite

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

108

and lily-of-the-valley scent;
she opened the garden gates with her gloved finger-tips,
tipped them shut with her majestic bum and he shouted,
without even looking up from the curtain of my branches:
did i say, enter? did i, excuse me, say, enter?
then the mediterranean wind invaded me with male pollen,
i opened, bowing further to my own need
while my poet lifted his eyes and shivered:
come in, he said in awe, but i cared not for them
i heard nothing more, lost, lost and receiving

și parfum de lăcrămioare;
ea a deschis porțile grădinii cu vârfurile degetelor înmănușate,
le-a închis cu o atingere ușoară a posteriorului maiestuos și el a țipa,
fără să-și ridice măcar privirea de pe perdeaua ramurilor mele:
am zis eu să intri? scuză-mă, am zis eu cumva să intri?
apoi vântul meditarenean m-a invadat cu polen masculin,
m-am deschis, aplecându-mă și mai tare sorții mele
în timp ce poetul meu și-a săltat ochii și s-a cutremurat:
intră, a spus el copleșit, dar nu-mi păsa de ei
n-am mai auzit nimic, pierdută, pierdută și primitoare

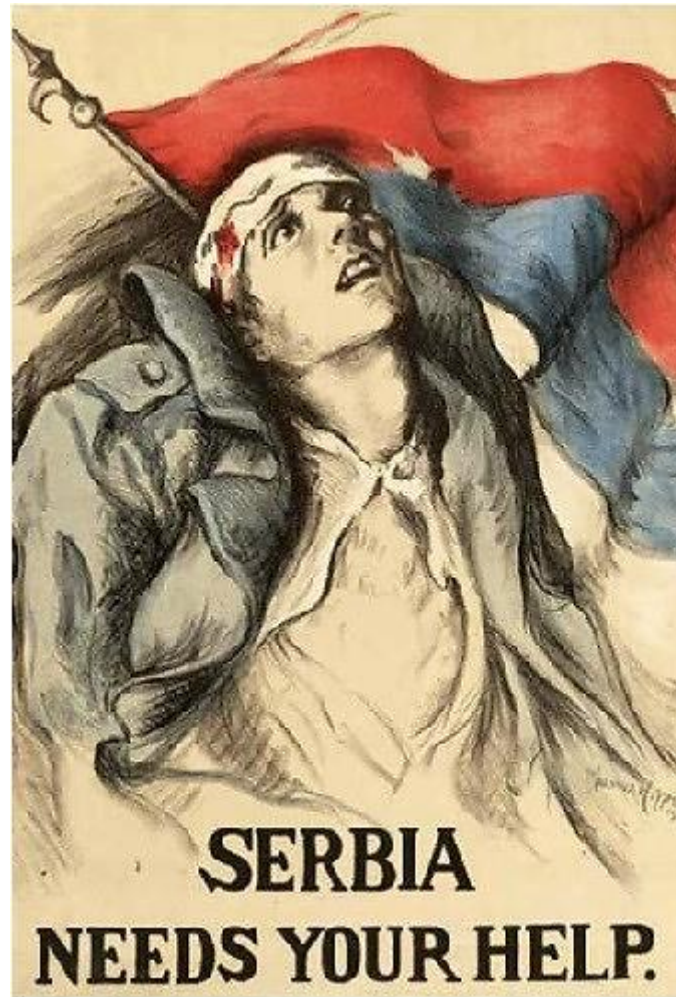
sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems

amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii

Parallel texts

109

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

110

Information about the Poet

Sonja Batinić-Besford is one of four sisters born in Belgrade. Her three sisters still live there but Sonja came to Britain as a student and was trapped into marriage (without even being pregnant). She lives in London and visits Belgrade frequently.

Apart from her work as a playwright and critic, Sonja has published six books including: *Kako Uloviti Talasona* (*How to catch a Thalasson*), a collection of short stories, published by Prosveta in 1992; *Lovci vremena* (*Hunters of Time*), a novel published by Stubovi Kulture in 1997; and *Arrivals & Departures*, a book of poetry written in English and

Sonja Batinić-Besford face parte dintr-o familie cu patru fete, toate născute la Belgrad. Cele trei surori ale ei încă locuiesc acolo, dar Sonja s-a mutat în Marea Britanie pe când era studentă și a fost prinsă-n plasa unei căsătorii (fără ca măcar să fie însărcinată). Locuiește în Londra și vizitează Belgrad frecvent.

Pe lângă scrierile ei de dramaturgie și critică, Sonja a publicat șase cărți printre care: *Kako Uloviti Talasona* (*Cum să prinzi un Thalasson*), o colecție de povestiri, publicate de Prosveta în 1992; *Lovci vremena* (*Vânători ai Timpului*), un roman publicat de Stubovi Kulture în 1997; și *Sosiri & Plecări*, un volum de poezie scris în engleză și publicat de Association of Serbian Writers Abroad în

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

111

published by the Association of Serbian Writers Abroad in 2002.

memories of summers in brist near gradac is her seventh book, and is dedicated to a class of Belgrade children of whom she and her husband have been patrons for the last eight years.

All the poems in this book have been written directly in English. The title poem has been translated into Serbian by Sonja from her English version.

Some of these poems have previously appeared in *Ambit*, *Kritika*, *Orbis* and *Wolf*. The author gratefully acknowledges the editors of these publications.

2002.

amintirea verilor din brist de lângă gradac e a șaptea ei carte și este dedicată unei clase de copii din Belgrad de care ea și soțul ei au avut grijă în ultimii opt ani.

Toate poeziile din această carte au fost scrise direct în engleză. Poemul care dă titlul volumului a fost tradus în sârbă de Sonja din limba engleză.

Unele dintre aceste poeme au mai apărut și în *Ambit*, *Kritika*, *Orbis* și *Wolf*. Autoarea le mulțumește redactorilor acestor publicații.

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

112

Information about the Translator

Miruna Voican

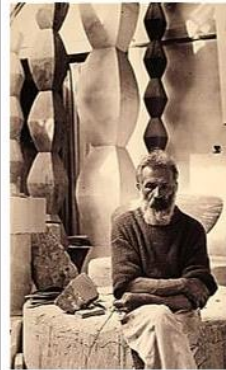
Miruna Voican was born on 18 August 1990, in Târgoviște, Romania. She graduated from General and Comparative Literature at the University of Bucharest. She is a graduate student of the MA Programme for the Translation of the Contemporary Literary Text, at the same university. Her focus is on literature and drawing.

Miruna Voican s-a născut la 18 august 1990, la Târgovite, România. A studiat Literatură Universală i Comparată în cadrul Facultății de Litere, Universitatea din Bucureti. În prezent, este masterandă în Traducerea Textului Literar Contemporan, la aceeași universitate. E pasionată de literatură și desen.

sonja besford

memories of summers in brist near gradac and other poems
amintirea verilor din brist de lângă gradac și alte poezii
Parallel texts

113

Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing *Finnegans
Wake*

Contemporary Literature Press

Bucharest University

The only Online Literature Publishing House of the University of Bucharest

<http://editura.mttlc.ro/>
<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in 116 Volumes

Totalling 30,000 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

*What is the most important part of *Finnegans Wake*?*

Certamente, cuvintele create de Joyce lui-même.

We have made six volumes of them, out of 111. Learn them—utan till!

You can download our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, at <http://editura.mttlc.ro>

Director **Lidia Vianu**

Executive Advisor **George Sandulescu**

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015